

1. Młodzi zawodnicy z SL Salos Toruń zwiedzali Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie
2. Sportowi Wielkopolanie
2. Sejmik Teresin 27.11.23
3. Sejmik Białystok 27.11.23
4. Uczestnicy Międzypokoleniowego Turnieju Szachowego

Wszystkie zdjęcia z archiwum organizatorów

Rok 2023 rokiem wspaniałych jubileuszy

Rok 2023 dostarczył nam wielu powodów do radości. Z imprezy na imprezę rosła liczba dzieci, młodzieży oraz dorosłych uczestniczących w atrakcyjnych w wydarzeniach organizowanych przez organizacje zrzeszone w Krajowej Federacji Sportu dla Wszystkich.

XXIX Sportowy Turniej Miast i Gmin rozegrany w ramach XV Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich zgromadził w dniach 23–29 września prawie 300 tysięcy osób z czternastu województw. To o 1/5 więcej startujących w porównaniu z 2022 rokiem.

Dziękuję więc wszystkim organizatorom oraz uczestnikom tej niepowtarzalnej imprezy w Europie, którą – warto wspomnieć – wsparło Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Był to też 70 rok prężnej działalności Szkolnego Związku Sportowego. Zaangażowanie młodzieży jest gwarancją przyszłych sukcesów na arenach krajowych i międzynarodowych. Życzę jej wytrwałości w pokonywaniu drogi do sławy.

Najserdeczniejsze podziękowania kieruję do profesora Zbigniewa Dziubińskiego, który przez ponad 30 lat kierował Salezjańską Organizacją Sportową. Jak wielka była radość z pracy dla Niego, najlepiej świadczą słowa wypowiedziane na świątecznym spotkaniu tej organizacji – Salos na zawsze pozostanie w moim sercu. Jeszcze raz stokrotne dzięki Szanowny Panie Profesorze!

Polscy sportowcy odnieśli w minionym roku wiele sukcesów na arenach światowych i europejskich. Byli wzorem dla członków naszej federacji i tych młodych, i tych starszych. Polska gościła uczestników 3. Igrzysk Europejskich Kraków Małopolska. Sukces tej imprezy, zarówno sportowy, jak i organizacyjny odbił się na całym kontynencie szerokim echem.

Pojawiła się także chęć zorganizowania w najbliższej przyszłości w Polsce, po raz pierwszy w historii letnich igrzysk olimpijskich i paraolimpijskich. Trzymajmy kciuki za powodzenie tej inicjatywy. Któż bowiem z Państwa nie ma marzeń, aby te największe imprezy sportowe świata odbyły się właśnie w naszym pięknym kraju?

Korzystając z okazji, przekazuję Państwu najserdeczniejsze życzenia spełnienia w 2024 roku wszystkich, nie tylko sportowych, marzeń. Niech zdrowie, sportowy zapał i emocje towarzyszą Wam przez cały kolejny rok.

Najserdeczniejsze moje życzenia chciałbym przekazać także nowemu ministrowi sportu i turystyki, który objął resort w grudniu 2023 roku. Szanowny Panie ministrze, proszę łaskawym okiem spoglądać na naszą Federację, a my już z góry za to serdecznie dziękujemy.

Jerzy Jakobsche
Redaktor naczelny biuletynu
Sport dla Wszystkich

SPIS TREŚCI

TEMAT NUMERU

- 5 XXIX Sportowy Turniej Miast i Gmin**
rozegrany w ramach XV Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich

Z ŻYCIA FEDERACJI

- 8 Podsumowanie roku 2023**
w Krajowym Zrzeszeniu LZS
- 10 16 Sejmików**
Szkolnej Kultury Fizycznej „70 lat dla Szkoły, Zdrowia, Sportu”
- 11 Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej**
- 12 Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA MŁODYCH WIELKOPOLAN** w Gnieźnie
- 14 SALOS TO WIĘCEJ NIŻ SPORT, TO RODZINA**
I półrocze 2023r. w SALOS
- 16 EFEKTY I SUKCESY**
promowania ringo
- 19 Splyw kajakowy**
„Wkra 2023”
- 20 MISTRZOSTWA EUROPY W MARATONIE MASTERS**
– edycja specjalna dla uczczenia 100. rocznicy maratonów w Polsce
- 22 Pod rękę z Małopolskim TKKF**
w roku 2023
- 25 XXX lat działalności**
Towarzystwa Miłośników Gier Umysłowych

SPORT OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI

- 26 Amp futbol kobiet**
Polska światowym liderem
- 28 5. edycja**
Plebiscytu Polskiego Komitetu Paraolimpijskich na Sportowca Roku Guttmany 2023
- 29 Znakomita forma**
i kolejne złote medale Barbary Bieganowskiej Zajęc oraz Karoliny Kucharczyk

Z KRAJU I ZE ŚWIATA

- 30 Z kraju i ze świata**

WITRYNA KSIĘGARSTWA

- 32 Witryna Księgarska**
Kultura Fizyczna a Sztuka

PROSTO Z MINISTERSTWA SPORTU I TURYSTYKI

- 33 Sławomir Nitras**
nowym ministrem sportu i turystyki
- 33 MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI**
– niezbędne numery telefoniczne
- 34 Członkowie zwyczajni KFSdW**

XXIX Sportowy Turniej Miast i Gmin

rozegrany w ramach XV Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich

W rywalizacji organizowanej od ponad dwudziestu lat, tym razem w dniach 23–29 września 2023 r. uczestniczyło w sześciu grupach prawie 300 tysięcy osób z czterdziestu województw. To o 1/5 więcej sympatyków sportu i rekreacji niż w roku ubiegłym.

Tradycyjnie już odbyła się próba wytrzymałościowa, polegająca na dwunastominutowym, nieprzerwanym biegu – tzw. Test Coopera, w której wzięło udział nieco ponad 7 tysięcy osób.

Z wynikami XXIX Sportowego Turnieju Miast i Gmin można zapoznać się na stronie internetowej www.federacja.com.pl.

Laureaci XXIX Sportowego Turnieju Miast i Gmin 2023:

Grupa I (do 5 tys. mieszkańców)

1. Dziwnów (zachodniopomorskie)
2. Sadowie (świętokrzyskie)
3. Karnice (zachodniopomorskie)

Grupa II (od 5 tys. do 7.5 tys. mieszkańców)

1. Kalisz Pomorski (zachodniopomorskie)
2. Tymbark (małopolskie)
3. Lubiewo (zachodniopomorskie)

Grupa III (od 7.5 tys. do 15 tys. mieszkańców)

1. Strawczyn (świętokrzyskie)
2. Kołobrzeg – gmina (zachodniopomorskie)
3. Karlino (zachodniopomorskie)

Grupa IV (od 1 tys. do 40 tys. mieszkańców)

1. Pyrzyce (zachodniopomorskie)
2. Świnoujście (zachodniopomorskie)
3. Goleniów (zachodniopomorskie)

Grupa V (od 40 tys. do 100 tys. mieszkańców)

1. Suwałki (podlaskie)
2. Kołobrzeg – miasto (zachodniopomorskie)
3. Legnica (dolnośląskie)

Grupa VI (powyżej 100 tys. mieszkańców)

1. Toruń (kujawsko-pomorskie)
2. Częstochowa (śląskie)
3. Kielce (świętokrzyskie)

STMiG 2023 – Kolejność województw wg % udziału gmin

Poz.	Województwo	udział w STMiG 2022		Poz.	Województwo	udział w STMiG 2022	
		l. gmin	%			l. gmin	%
1	Zachodniopomorskie	47	41.59%	10	Lubelskie	2	0.94%
2	Świętokrzyskie	31	30.39%	11	Wielkopolskie	2	0.88%
3	Warmińsko-mazurskie	10	8.62%	12	Podlaskie	1	0.85%
4	Pomorskie	8	6.50%	13	Podkarpackie	1	0.63%
5	Śląskie	7	4.19%	14	Mazowieckie	1	0.32%
6	Kujawsko-pomorskie	5	3.47%		Lubuskie	0	0.00%
7	Małopolskie	6	3.30%		Łódzkie	0	0.00%
8	Opolskie	2	2.82%				
9	Dolnośląskie	3	1.78%				
						126	5.09%

WYDAWCA

Krajowa Federacja Sportu dla wszystkich

01-934 Warszawa
ul. Książycowa 1, II piętro lok 2
tel. 505 512 152

<http://federacja.com.pl>
e-mail: federacja@post.pl

REDAKTORNACZELNY

Jerzy Jakobsche

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

Dariusz Abramuk
Cezary Domińczak
Krzysztof Schmidtke
Marek Troszczyński

DRUK

Drukarnia ORFA Warszawa

Nakład 1000 egzemplarzy

Zdjęcia na okładce od góry:
Saolos to więcej niż sport, to rodzina
Sejmik Teresin Szkolnej Kultury Fizycznej
Sejmik Białostok Szkolnej Kultury Fizycznej
Uczestnicy międzypokoleniowego
turnieju szachowego
Sportowi wielkopolanie

STMiG 2023 – Zestawienie liczb SKLASYFIKOWANYCH miast i gmin							
Województwo	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Grupa 6	Razem
Dolnośląskie				1	1	1	3
Kujawsko-pomorskie	2	1		1		1	5
Lubelskie			1	1			2
Lubuskie							
Łódzkie							
Małopolskie		1	1	4			6
Mazowieckie				1			1
Opolskie			1	1			2
Podkarpackie			1				1
Podlaskie					1		1
Pomorskie	2	1	2	2	1		8
Śląskie		1	2	2		2	7
Świętokrzyskie	7	4	13	4	2	1	31
Warmińsko-mazurskie	4	1	1	3		1	10
Wielkopolskie					1	1	2
Zachodniopomorskie	15	9	11	11	1		47
Łącznie w grupach	30	18	33	31	7	7	126

STMiG 2023 – zestawienie liczb uczestników							
Województwo	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Grupa 6	Razem
Dolnośląskie				1 242	7 713	582	9 537
Kujawsko-pomorskie	410	3 306		2 198		27 216	33 130
Lubelskie			121	180			301
Lubuskie							
Łódzkie							
Małopolskie		4 007	1 239	12 466			17 712
Mazowieckie				5 496			5 496
Opolskie			1 612	130			1 742
Podkarpackie			357				357
Podlaskie					13 007		13 007
Pomorskie	1 063	21	729	453	550		2 816
Śląskie		945	6 670	588		4 437	12 640
Świętokrzyskie	6 511	1 990	18 296	4 608	6 180	8 411	45 996
Warmińsko-mazurskie	1 069	18	60	3 690		1 712	6 549
Wielkopolskie					4 646	11 957	16 603
Zachodniopomorskie	15 033	12 320	10 954	89 121	4 988		132 416
Łącznie w grupach	24 086	22 607	40 038	120 172	37 084	54 315	298 302

XXIX Sportowy Turniej Miast i Gmin rozegrany w ramach XV Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich (23–29.09.2023) pod hasłem: „Żyjmy zdrowo na sportowo”

STMiG 2023 – w liczbach	
liczba zgłoszonych gmin	143
liczba sklasyfikowanych gmin	126
liczba zorganizowanych imprez	6 117
liczba startujących uczestników	298 302
liczba uczestników testu Coopera	7 063
liczba wolontariuszy	2 313

STMiG 2023 – zestawienie liczb uczestników testu Coopera														
Województwo	lgmin	lucjest.	lgmin	lucjest.	lgmin	lucjest.	lgmin	lucjest.	lgmin	lucjest.	lgmin	lucjest.	lgmin	lucjest.
Dolnośląskie							1	72	1	109			2	181
Kujawsko-pomorskie			1	252			1	172			1	110	3	534
Lubelskie							1	180					1	180
Lubuskie														
Łódzkie														
Małopolskie			1	205			3	455					4	660
Mazowieckie							1	81					1	81
Opolskie					1	40							1	40
Podkarpackie					1	38							1	38
Podlaskie									1	160			1	160
Pomorskie	1	1			1	21							2	22
Śląskie			1	211	2	172					2	512	5	895
Świętokrzyskie	3	153	1	7	3	349	2	115	1	31			10	655
Warmińsko-mazurskie	1	14											1	14
Wielkopolskie									1	387			1	387
Zachodniopomorskie	7	758	6	841	4	319	4	1 006	1	292			22	3 216
Łącznie w grupach	12	926	10	1 516	12	939	13	2 081	5	979	3	622	55	7 063
	Grupa 1		Grupa 2		Grupa 3		Grupa 4		Grupa 5		Grupa 6		Razem	

Podsumowanie roku 2023

w Krajowym Zrzeszeniu LZS

Na początku grudnia Krajowe Zrzeszenie LZS podsumowało tegoroczną działalność. Nagrodzone zostały najlepsze kluby uczestniczące we współzawodnictwie sportowym dzieci i młodzieży oraz wojewódzkie zrzeszenia za wyniki

- 6 246 klubów otrzymało dotację
- 268 763 dzieci i młodzieży uczestniczyło w zajęciach sportowych
- 12 234 trenerów, instruktorów i nauczycieli otrzymało wsparcie finansowe
- zorganizowano prawie 750 obozów sportowych
- 36 tysięcy wolontariuszy zaangażowanych w realizację programu

Dofinansowanie w programie otrzymały kluby, w których uprawianych jest 91 dyscyplin sportowych, a liczba sekcji wyniosła 7 938. Jakie sporty są najpopularniejsze? W „najlepszej” szóstce znalazły się: piłka nożna – ponad 3 000 sekcji, siatkówka – 552, lekkoatletyka – 371, tenis stołowy – 331, karate – 305, koszykówka – 246.

Podsumowanie obecnej edycji Programu

W dniach 17–18 listopada w Warszawie podsumowaliśmy realizację Programu. Impreza, którą przygotowaliśmy, miała niezwykle intensywny i ciekawy program. Choć wiele mówiło się o liczbach, wskaźnikach i efektach, najważniejszą rolę odegrali beneficjenci tego programu, czyli dzieci uprawiające różne sporty w swoich klubach. Na uroczystość zaprosiliśmy 12 młodych sportowców wraz z dwójką opiekunów z klubów, które w każdym województwie otrzymały najwyższą ocenę za zgłoszoną ofertę.

Pierwszego dnia młodzież, po powitaniu przez władze Krajowego Zrzeszenia LZS, na czele z prezesem Rady Głównej Mieczysławem

Młodzi zawodnicy z SL Salos Toruń świetnie się bawili zwiedzając Muzeum Sportu i Turystyki

Kazimierzem Baszko, spotkała się z dr Agnieszką Kurek-Paszczyk z AWF Warszawa, która wygłosiła wykład pt. „Bezpieczeństwo w treningu sportowym”. Jego mottem ostrzegawczym było hasło: Wypadek zaczyna się na sali gimnastycznej lub poza nią, ale jego konsekwencje trwają niekiedy całe życie.

Tego samego dnia wieczorem udaliśmy się na Stadion Narodowy na mecz Polska-Czechy. Następnego dnia zwiedziliśmy Muzeum Sportu i Turystyki oraz PKOL, gdzie odbyło się spotkanie z olimpijczykami: Wojciechem Nowickim, Piotrem Stępnem, Marcinem Mientkim. Moderatorami byli: Maciej Kurzajewski – komentator sportowy i prezyder radiowo-telewizyjny oraz Wojciech Lembrych, działacz Wojewódzkiego Zrzeszenia LZS w Lubli-

Na spotkaniu z mistrzami padło wiele interesujących pytań

nie, spiker imprez sportowych oraz prezes Polskiego Związku Snookera i Bilarda Angielskiego. Podczas rozmowy młodzież miała okazję zapytać o uczucia i emocje, jakie targały mistrzami, gdy osiągnęli swoje największe sukcesy, o sposoby radzenia sobie ze stresem, wspomnienia pierwszych startów, cechy charakteru, które pomagają osiągnąć szczyty w sporcie oraz o to, czy dzieci z małych miejscowości mogą zostać mistrzami, czy mają takie same szanse jak ich rówieśnicy z dużych miast?

Doktor Konrad Burdyka, socjolog, absolwent UKSW i UW, Przewodniczący Sekcji Socjologii Wsi i Rolnictwa PTS dokonał cennych spostrzeżeń. Jak zauważył, w 2023 roku Programem objętych zostało 268 763 osób. Największy odsetek dzieci i młodzieży do lat 18 był w województwach warmińsko-mazurskim – 47% i podkarpackim – 46%, najmniej w województwach podlaskim – 20% i mazowieckim – 24%. Chętniej trenują też chłopcy, którzy stanowią średnio 70% wszystkich uczestników. Najwięcej w woj. podkarpackim (75%). Najwięcej dziewczynek odnotowano w województwie podlaskim (40%).

Jest nam bardzo miło poinformować, że Ministerstwo Sportu i Turystyki powierzyło nam realizację Programu Klub na trzy kolejne lata 2023–2025.

Współzawodnictwo sportowe dzieci i młodzieży

Nie dysponujemy jeszcze końcowymi wynikami współzawodnictwa prowadzonego przez Instytut Sportu na zlecenie MSiT, dlatego też poniższe dane pokazują stan na koniec listopada.

W pierwszej setce najlepszych klubów w Polsce w sporcie młodzieżowym znajduje się 29 klubów LZS, o 4 więcej niż w ubiegłym roku. Na najwyższym miejscu 15. znajduje się wielosekcyjny klub WLKS Iganie Nowe,

Nasi mistrzowie – Wojciech Nowicki, Dariusz Stępień i Marcin Mientki

na 20. LKS Łuczniczka Żywiec, na 31. ALKS Stal Grudziądz, na 37. GKS Cartusia Kartuzy, na 41. KK Ziemia Darłowska, na 42. KS Podlasie Białystok i MKS Czechowice Dziedzice, na 44. KS Sobieski Poznań. Pierwszą pięćdziesiątkę zamyka LKS Budowlani Kucera Nowy Tomyśl.

W kolarstwie we współzawodnictwie wszystkich klubów na pierwszym miejscu jest ALKS Stal Grudziądz, tuż za nim KK Ziemia Darłowska, w podnoszeniu ciężarów na czele trzy nasze kluby: LKS Budowlani Kucera Nowy Tomyśl, CLKS Mazovia Ciechanów i WLKS Nowe Iganie, w łucznictwie hegemonem jest LKS Łuczniczka Żywiec, który wyprzedza kolejny klub aż o 478 punktów, w narciarstwie klasycznym na czele trzy nasze kluby: MLUKS Grupa Oscar Tomaszów Lubelski, WSS Wisła i SS-R LZS Sokół Szczyrk, w zapasach mężczyzn w stylu wolnym podobnie: LKS Mazowsze Teresin, WLKS Nowe Iganie i ULKS Bizon Milicz, w zapasach kobiet na szczyt powrócił MKS Cement Gryf Chełm, drugie WLKS Nowe Iganie, trzecie ZKS Slavia Ruda Śląska, tylko w zapasach w stylu klasycznym RCSZ Olimpijczyk Radom musi zadowolić się drugim miejscem w kraju. Jak wygląda to w innych sportach? Pierwsze miejsce zajmuje w unihokeju SKS Olimpia Osowa, podobnie jest w kickboxingu na czele Kartuski KK Rebelia Kartuzy. Jesteśmy potęgą w biathlonie, UKN Melafir Czarny Bór mocno sadowi się na pierwszym miejscu, wyprzedzając drugi klub aż o 100 punktów. Na drugim miejscu

w szachach jest MUKS Stoczek 45 Białystok, również na drugim w sportach saneczkowych są UKS Nowiny Wielkie, w sumo na drugim miejscu jest UKS Samson Kobylin, w badmintonie na drugim miejscu są SKB Suwałki.

Sukcesy zawodników Zrzeszenia na arenie międzynarodowej

Lista dwudziestu sportowców nominowanych w plebiscycie „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca w 2023 roku najlepiej pokazuje jacy sportowcy i jakie sporty są dzisiaj na topie. Wśród tej dwudziestki była trójka zawodników z naszych klubów: lekkoatletka Natalia Kaczmarek i Wojciech Nowicki (oboje KS Podlasie Białystok), skoczek narciarski Piotr Żyła

Podnoszenie ciężarów to jeden ze sportów wiodących w Zrzeszeniu, a nasi zawodnicy na ME i MŚ w różnych kategoriach wiekowych zdobyli 21 medali

(WSS Wisła). To zawodnicy w kategorii senior. I choć bardzo cieszą nas ich wspaniałe osiągnięcia, to znacznie większą uwagę przywiązujemy do sukcesów ich młodszych kolegów, bo to bowiem szkolenie tych zawodników wspieramy poprzez OSSM LZS i mamy nadzieję, że będą oni przyszłością polskiego sportu, będą stawać na podium mistrzostw Europy i świata, zastępując obecnych mistrzów.

Poza wymienionymi wyżej zawodnikami sukcesy na arenie międzynarodowej odnosiło w 2023 roku wielu seniorów z naszych klubów – z czego jesteśmy bardzo dumni.

16 Sejmików

Szkolnej Kultury Fizycznej

„70 lat dla Szkoły, Zdrowia, Sportu”

Przemawia prezes SZS poseł na Sejm X kadencji Kazimierz Gwiazdowski

16 Sejmików Szkolnej Kultury Fizycznej „70 lat dla Szkoły, Zdrowia, Sportu” W ramach obchodów 70-lecia Szkolnego Związku Sportowego od 29 września do 27 listopada 2023 roku odbyło się 16 Sejmików Szkolnej Kultury Fizycznej „70 lat dla Szkoły, Zdrowia, Sportu”.

Sejmiki miały miejsce we wszystkich województwach, a gościły je następujące województwa:

1. dolnośląskie – Wrocław (29.9.2023)
2. kujawsko-pomorskie – Toruń (26.10.2023)
3. lubelskie – Lublin (26.10.2023)
4. lubuskie – Zielona Góra (10.10.2023)
5. łódzkie – Łódź (16.11.2023)
6. małopolskie – Kraków (6.11.2023)
7. mazowieckie – Teresin (16–17.11.2023)
8. opolskie – Opole (12.10.2023)
9. podkarpackie – Świlcza (29.9.2023)
10. podlaskie – Białystok (27.11.2023)
11. pomorskie – Rumia (29.9.2023)
12. śląskie – Koziegłowy (9.10.2023)

13. świętokrzyskie – Kielce (10.10.2023)
  14. warmińsko-mazurskie – Olsztyn (22.11.2023)
  15. wielkopolskie – Sieraków (29.9.2023)
  16. zachodniopomorskie – Pyrzyce (28.10.2023)
- Sejmiki zgromadziły ponad 1780 nauczycieli, trenerów, samorządowców i działaczy sportu szkolnego. Rekrutacja była prowadzona wśród nauczycieli wychowania fizycznego szkół podstawowych i ponadpodstawowych, które uczestniczą we współzawodnictwie szkolnym Szkolnego Związku Sportowego oraz wśród lokalnych organizatorów imprez sportowych, a także działaczy sportu szkolnego.

Głównym celem projektu było wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw i działań zachęcających uczniów do rozwijania aktywności fizycznej, co jest zawarte w podstawowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.

- Celami projektu były również:
- promocja szkolnej aktywności sportowej uczniów;
  - wychowanie do aktywności fizycznej przez sport szkolny;
  - wymiana doświadczeń i dobrych praktyk w dziedzinie organizowania

Sejmik Teresin

i rozwijania aktywności sportowej uczniów;

- realizacja kompetencji społecznych podstawy programowej wychowania fizycznego w szkole podstawowej i ponadpodstawowej.

Podczas Sejmików wręczane były odznaczenia państwowe, medale Komisji Edukacji Narodowej Ministerstwa Edukacji i Nauki, odznaki

Ekspozyty na sejmiku w Białymstoku 27.11.2023

„Za Zasługi dla Sportu” Ministerstwa Sportu i Turystyki oraz pamiątkowe medale 70-lecia Szkolnego Związku Sportowego.

Sejmiki były dofinansowane przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej w 2023 roku w pełni realizowało cele statutowe. Wykonując zadania zlecone Ministerstwa Sportu i Turystyki, zrealizowaliśmy:

1. Sportowe zajęcia z elementami gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej pn. „Sport leczy i zapobiega wadom postawy”.

Nordic Walking, pływanie i taniec formą terapii i aktywności fizycznej dla seniorów.

2. Nordic Walking nie wymaga zbyt dużego obciążania organizmu. Aktywność fizyczna, szczególnie na świeżym powietrzu, poprawia krążenie, działanie układu oddechowego, kondycję fizyczną i ogólny stan zdrowia seniorów. Inaczej niż przy zwykłym marszu, w nordic walking zaangażowane są także mięśnie górnej części ciała.

Nauka pływania pn. „Aktywny Senior”. Pływanie zaliczane jest do najzdrowszych i najbardziej wszechstronnych ćwiczeń fizycznych. Pływając hartujemy i uodporniamy organizm na przeziębienia, wzmacniamy mięśnie i stawy, doskonalimy układ krążenia i oddychania, kształtujemy prawidłową postawę. Aktywność ruchowa w wodzie ma też duże znaczenie relaksujące i zdrowotne. W wodzie ruch wykonuje się dużo łatwiej i dlatego osoby 50+, które często mają ograniczoną ruchomość kończyn, mogą usprawnić swoje narządy ruchu. Województwa: dolnośląskie, mazowieckie, kujawsko-pomorskie, lubelskie, małopolskie, śląskie i wielkopolskie.

3. 8–11 czerwca 2023 w Sierakowie odbył się VI Ogólnopolski Festiwal Sportu dla Wszystkich „Aktywni

dla Niepodległej”. Uczestniczyło ponad 500 osób członków i sympatyków TKKF z całego kraju.

4. W Soczewce, 2 września 2023, rozegrano „Mazowiecką Sportową Senioriadę 2023 Aktywnie – Zdrowo – Sportowo”, w której wzięło udział ponad 500 osób. 9 września 2023 r. w Mrozach odbyła się VI Mazowiecka Sportowa Senioriada, w której uczestniczyło ponad 800 osób. Uczestnikami tych pikników sportowych byli mieszkańcy województwa mazowieckiego: kobiety i mężczyźni 55+. W imprezach brały udział zarówno osoby indywidualne, jak również grupy zorganizowane, które dojeżdżały z sąsiednich powiatów. Średnia wieku uczestników wyniosła ponad 60 lat.

5. 30 września – 1 października TKKF było organizatorem imprezy pn. „Światowy Dzień Marszu TAFISA 2023”. Imprezy zostały zorganizowane w woj. dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, lubelskim, lubuskim, małopolskim, mazowieckim, śląskim, wielkopolskim i łódzkim. Marsze odbyły się po wyznaczonych trasach i każdy z nich zakończył się festynem sportowo-rekreacyjnym. W wydarzeniu uczestniczyły całe rodziny – dzieci, młodzież, osoby dorosłe, a także seniorzy.

6. „Bądź fit – nie daj się nadwadze” zajęcia dla osób z nadwagą, pragnących poprawić sylwetkę przeprowadzono w województwach: lubelskim, mazowieckim, małopolskim, wielkopolskim, śląskim.

7. Turnieje szachowe, brydżowe, piłki nożnej, piłki siatkowej, koszykówki, tenisa, tenisa stołowego, biegi uliczne i przełajowe, wielobój

siłowy, sploty kajakowe. W okresie wakacji, korzystając ze środków fundacji LOTTO im. Haliny Kono-packiej, zorganizowano obozy sportowe dla dzieci i młodzieży.

Od wielu lat TKKF prowadzi Ośrodki Terapii Ruchowej dla seniorów, oferując im zajęcia wspomagające sprawność fizyczną. Organizujemy różnego rodzaju zajęcia usprawniające w sali gimnastycznej czyli zajęcia fitness w nieco lżejszej formie, uwzględniając możliwości i predyspozycje osób starszych. Zainteresowaniem cieszą się zajęcia usprawniające, które są prowadzone na basenach – Aqua fitness, czyli poprawa kondycji i sprawności fizycznej poprzez gimnastykę w wodzie.

Zajęcia rekreacyjno-ruchowe „Rytm, muzyka, taniec” to zajęcia przeznaczone dla osób, które mają poczucie rytmu, lubią dobrą zabawę przy muzyce i chcą nauczyć się podstawowych kroków tanecznych. Ruch przy muzyce jest ulubioną formą zajęć dla większości, ponieważ pozwala odreagować napięcia, a jednocześnie jest gimnastyką ciała poprawiającą kondycję i samopoczucie.

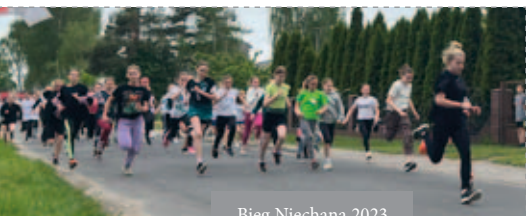
Podejmujemy walkę z coraz częściej występującymi tzw. chorobami cywilizacyjnymi, jak np. nerwica, nadciśnienie tętnicze, schorzenia narządów ruchu i innymi spowodowanymi przez prowadzony niezdrowy, głównie siedzący tryb życia. Dzięki takim spotkaniom następuje zmniejszenie stresu, napięć nerwowych, lęku. Ćwiczenia dają zauważalną poprawę stanu zdrowia, podnoszą samoocenę, i w niestresujący sposób przyczyniają się do utraty zbędnych kilogramów.

■ Prezes ZG TKKF
Jacek Bączkowski

Z DZIAŁALNOŚCI STOWARZYSZENIA

MŁODYCH WIELKOPOLAN w Gnieźnie

Bieg Niechana 2023

Programowe działania w roku 2023 rozpoczęliśmy od organizacji, 18 lutego, Regionalnych Zawodów Samorządowców w Tenisie stołowym. Impreza zgromadziła w Witkowie reprezentantów 30 gmin z 12 powiatów województwa wielkopolskiego. Wzięło w niej udział 130 uczestników z powiatów gnieźnieńskiego, wrzesińskiego, poznańskiego, obornickiego, kościańskiego, kolskiego, konińskiego, słupeckiego, pilskiego, wągrowieckiego, ostrzeszowskiego i kępińskiego.

W klasyfikacji generalnej w najlepsze okazały się:

- I miejsce – Gmina Witkowo,
- II miejsce – Gmina Kórnik,
- III miejsce – Gmina Rychwał.

W klasyfikacji powiatów:

- I miejsce – powiat koniński,
- II miejsce – powiat gnieźnieński,
- III powiat kościański.

Rywalizacji towarzyszyły IX Otwarte Zawody Strzeleckie z karabinka pneumatycznego Kurkowego Bractwa Strzeleckiego w Witkowie. Zwycięzcy otrzymali pamiątkowe medale i puchary.

Z okazji Światowego Dnia Inwalidy, 29 kwietnia 2023 r., w Gnieźnie odbyła się XXVIII Integracyjna Spartakiada Sportowo-Rekreacyjna. Wzięło w niej udział około 170 uczestników reprezentujących placówki i stowarzyszenia tj.: Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gnieźnie i Kłecku, Towarzystwo Przyjaciół

Dzieci – Koło Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, Środowiskowy Dom Samopomocy „Dom Tęcza” i „Dom Anka”, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2, Stowarzyszenie „Potrafiemy” przy SOSW Nr 2 oraz w ramach integracji Miejskie Świetlice Socjoterapeutyczne. Uczestnicy brali udział w następujących konkurencjach indywidualnych: wyrzucanie kości, rzut woreczkami do kosza, rzut piłką do kosza, rzut woreczkami na punktowaną matę, rzut ringo, quiz wiedzy o sporcie i konkurs rysunkowy.

XXXI Ogólnopolski Bieg Niechana

W imprezie zorganizowanej 19 maja 2023 r. wzięło udział pół tysiąca uczniów wielkopolskich szkół. Biegi odbywały się w pięciu kategoriach wiekowych dziewcząt i chłopców. W kwalifikacji zespołowej w gronie 6 najlepszych szkół podstawowych znalazły się: SP Trzemeszno, SP2 Witkowo, SP1 Witkowo, SP Niechanowo, SP Żydowo, SP Lednogóra. Organizatorami byli Uczniowski Klub Sportowy „Niechan” oraz SMW, zaś współorganizatorami LZS w Poznaniu, Urząd i Rada Gminy Niechanowo, Starostwo Powiatowe w Gnieźnie, Zarząd Gminny Związku OSP i Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP w Niechanowie.

XVII Pojedynek Sportowo-Rekreacyjny „Sport receptą na zdrowie”

22 czerwca w hali sportowej Szkoły Podstawowej Nr 2 w Gnieźnie 250 seniorów rywalizowało w konkurencjach rekreacyjnych, tj. rzuty lotką do tarczy, ringo, woreczkami na punk-

tową matę i strzał do mini bramki. Uczestnicy reprezentowali 19 organizacji społecznych z terenu miasta Gniezna, gminy Kiszkowo, Kłecko, Witowo, Trzemeszno.

PÓŁKOLONIE

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan w Gnieźnie zorganizowało akcję letniego wypoczynku „Sport-Uśmiech-Zabawa” dla 255 uczestników.

Pierwsza część półkolonii odbyła się na terenie gminy Gołańcz (3–14 lipca), druga dla dzieci z terenu miasta Gniezna (17–28 lipca). Uczestnicy brali udział w spektaklach teatralnych, seansach filmowych, zawodach sportowych, spartakiadach, zajęciach rekreacyjnych, tanecznych oraz różnorodnych warsztatach i wycieczkach, między innymi do Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy, Deli Parku w Trzebnawie, Miasteczka westernowego. Półkoloniści poznali również historię i ciekawostki związane z Gniezdem. Nie zabrakło spotkań ekologicznych, profilaktycznych, promujących zdrowy styl życia oraz obejmujących różne zagadnienia i zagrożenia dnia codziennego (np. nadmierne korzystanie z telefonu, internetu, gier komputerowych).

Czas spędzany poza placówkami był jeszcze atrakcyjniejszy – dzieci doświadczały wielu aktywności, uczyły się komunikowania i funkcjonowania w grupie. Dla wielu z nich było to pierwsze spotkanie z taką formą wypoczynku i aktywności. Uczestnicy poznali wiele nowych miejsc, atrakcyjnie spędzili czas na basenach w Gnieźnie i Wrzesni. Mogli poprobować swoich sił w Klubie Sportowym Dynamic

Srong Gniezno. Odwiedzili Lednicę i okolice. Byli uczestnikami zajęć w Grocie Słowiańskich Mitów oraz w Osadzie przy Stajni w prochowni na Pikniku Średniowiecznym „Kraina Baśni, Mitów i Historii”. Poprzez zabawę poznali mnóstwo treści historycznych. Odwiedzili siedziby Straży Pożarnej, Centrum Monitoringu Straży Miejskiej i Komendę Powiatowej Policji w Gnieźnie. Wszystko po to, by móc zobaczyć, kto i jak czuwa nad naszym bezpieczeństwem. Podczas spartakiady rekreacyjnej „Mały sport – wielka radość” młodzież wzięła udział w licznych konkurencjach indywidualnych i grupowych. Jedną z atrakcji przygotowanych przez organizatorów był Piknik profilaktyczny – kulturalny odbywający się w Es Te De. Dzieci miały również możliwość rozwijania kompetencji społecznych i umiejętności komunikacyjnych poprzez pracę w zespole i wystąpienia na forum grupy. Zabawy ruchowe umożliwiły odreagowanie napięć i wskazanie roli aktywności fizycznej w regulowaniu emocji.

Na zakończenie półkolonii Prezes Stowarzyszenia Młodych Wielkopolan w Gnieźnie Stanisław Dolaciński podsumował dwutygodniowy aktywny wypoczynek i wspólnie z zastępcą Prezydenta Miasta Gniezna panią Joanną Śmigielką wręczyli uczestnikom upominki. Półkolonie organizowane corocznie przez SMW cieszą się dużą popularnością wśród dzieci, rodziców i opiekunów, co potwierdzają wyniki ankiety ewaluacyjnej.

Tennis

XV Pojedynek Sportowo-Rekreacyjny Rodzinnych Ogródów Działkowych

3 września na terenie ROD im. Grodu Lecha i przy bardzo sprzyjającej pogodzie odbył XV Pojedynek Sportowo-Rekreacyjny Rodzinnych Ogródów Działkowych. Do rywalizacji przystąpiło 10 reprezentacji działkowych z terenu miasta i powiatu gnieźnieńskiego oraz słupeckiego, m.in. ROD Gród Lecha, Marcinkowskiego, Pszczółka Maja, 1000-lecia, Winiary, Leszka Białego, Piastów, Wspólnota w Gnieźnie, ROD Lotnictwa Polskiego w Witkowie i ROD Róża ze Słupcy.

Zawodnicy rywalizowali w indywidualnych i zespołowych konkurencjach, tj. strzelanie z wiatrówki, rzuty beretem, damską torebką, woreczkami do punktowej tarczy, toczenie beczki, dmuchany Dart.

W klasyfikacji drużynowej zwyciężyli: I miejsce ROD Piastów Gniezno, II miejsce ROD Lotnictwa Polskiego-Witkowo, III miejsce ROD 1000-lecia Gniezno. Najlepsze zespoły otrzymały puchary ufundowane przez Prezydenta Miasta Gniezna.

Jak co roku drużyny rywalizowały o puchar przechodni posła na Sejm RP Tadeusza Tomaszewskiego. Ubiegłoroczny zwycięzca, Ogród im. Marcinkowskiego, przekazał puchar tegorocznemu zwycięzcy turnieju – drużynie ROD Piastów.

XI Pojedynek Sportowo-Rekreacyjny „Integracja Społeczników 2023”

8 września 2023 roku na terenie zielonego zaplecza Centrum Kultury „Scena To Dziwna” w Gnieźnie spotkały się organizacje społeczne zrzeszające seniorów, wolontariuszy organizacji pozarządowych i osoby z niepełnosprawnościami. Zgromadziło się ponad 230 uczestników skupionych w 18 drużynach z terenu powiatu gnieźnieńskiego. Reprezen-

tanci poszczególnych drużyn rywalizowali w konkurencjach rekreacyjno-sportowych: wyrzucanie kości, rzut lotką do tarczy, woreczkami do punktowanej tarczy, woreczkami na punktowaną tarczę, ringo, za które najlepsi otrzymali pamiątkowe medale. Po rozegraniu konkurencji indywidualnych w klasyfikacji zespołowej okolicznościowe puchary otrzymały następujące drużyny:

1. Stowarzyszenie „Słoneczny Promyk” Kiszkowo,
2. Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan,
3. Miejski Ośrodek Kultury Gniezno,
4. Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Witkowo,
5. Stowarzyszenie „Promyk” Gniezno,
6. Wielkopolski Związek Inwalidów Narządu Ruchu Gniezno.

Półkolonie

Wyłoniono także trójkę najstarszych wiekiem seniorów, którzy zostali obdarowani przez posła Konstytucją RP. Spotkanie społeczników miało charakter integracyjny, połączone z aktywnością fizyczną na świeżym powietrzu. Uczestnicy wydarzenia spędzili kilka godzin w miłej i sympatycznej atmosferze przy kawie, ciastku, napojach i smacznej grochówce.

Organizatorami XI Pojedynku Sportowo-Rekreacyjnego Organizacji Pozarządowych „Integracja Społeczników 2023” było Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan i poseł na Sejm RP Tadeusz Tomaszewski przy współpracy Centrum Kultury „Scena To Dziwna” w Gnieźnie.

- Laura Filipiak
- Anna Stanowska

SALOS TO WIĘCEJ NIŻ SPORT, TO RODZINA

I półrocze 2023r. w SALOS

SALEZJAŃSKA ORGANIZACJA SPORTOWA
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

IX Sprawozdawczo-Wyborcze Walne Zebranie Członków Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej

Najważniejszym wydarzeniem w pierwszym półroczu 2023 r. w Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej było IX Sprawozdawczo-Wyborcze Walne Zebranie Członków Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej, które odbyło się 15 kwietnia w Warszawie. **Prof. Zbigniew Dziubiński** podsumował swoją 30-letnią działalność Prezesa SALOS RP oraz zrezygnował z kandydowania na kolejną kadencję. Jednocześnie życzył dalszego owocnego rozwoju dla wszystkich członków i dla nowego Zarządu SALOS RP.

Po wystąpieniu prof. Z. Dziubińskiego głos zabrał **Mieczysław Nowicki** – wiceprezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego oraz Prezes Towarzystwa Olimpijczyków Polskich, który wręczył prof. Z. Dziubińskiemu Medal Towarzystwa Olimpijczyków Polskich. Wszyscy zebrani gromkimi brawami podziękowali profesorowi.

Delegaci w tajnym głosowaniu wybrali na stanowisko prezesa **Dariusza Ulanowicza** (SL SALOS Suwałki) oraz 9 członków Zarządu i 3 członków Komisji Rewizyjnej. Podczas pierwszego konstytucyjnego posiedzenia Zarządu SALOS RP na wiceprezesów zostali wybrani: **ks. Paweł Centnar** (SI SALOS Kra-

ków) oraz **s. Maria Kapczyńska** (SI SALOS Wrocław), na stanowisko sekretarza generalnego **Dorota Kacperska** (SALOS RP), na stanowisko skarbnika **ks. Edward Pleń** (SI SALOS Warszawa). Pozostali członkowie Zarządu to: **ks. Łukasz Auguściak** (SI SALOS Kraków), **ks. Tadeusz Balicki** (SL SALOS Szczecin), **ks. Mirosław Łobodziński** (SI SALOS Wrocław), **ks. Sławomir Szczodrowski** (SL SALOS Warszawa), **ks. Leszek Ziola** (SI SALOS Piła).

Komisja Rewizyjna ukonstytuowała się w następujący sposób: **ks. Andrzej Kurto** – przewodniczący, **s. Jolanta Błońska** – zastępca przewodniczącego, **Maria Bazak** – sekretarz.

IX Sprawozdawczo-Wyborcze Walne Zebranie Członków Salezjańskiej Organizacji Sportowej Rzeczypospolitej Polskiej określiło m.in. następujące zadania na IX kadencję:

- podjęcie działań mających na celu zacieśnienie współpracy z Salezjanami i Salezjankami oraz z wybranymi dziełami salezjańskimi, zwłaszcza ukierunkowanymi na dzieci i młodzież,
- wspieranie rozwoju inicjatyw mających na celu diagnozowanie zmieniających się uwarunkowań społecznych i podejmowanie adekwatnych działań uwzględniających chrześcijańskie wzory życia dzieci i młodzieży,
- dążenie do zwiększenia zasięgu działania oraz podniesienia standardów pracy sportowo-wychowawczej

z dziećmi i młodzieżą na trzech płaszczyznach:

- wychowanie w sporcie i do sportu,
- wychowanie w społeczeństwie (kulturze) i do społeczeństwa (kultury),
- wychowanie w wierze i do wiary,
- rozszerzanie oferty programowej w zakresie sportu wychowawczego, tj. wprowadzanie nowych, cieszących się zainteresowaniem dzieci i młodzieży dyscyplin sportowych i form ruchowych, obejmowanie działaniami młodszych roczników dzieci, wprowadzanie do programu ogólnopolskich przedsięwzięć nowych form rywalizacji odpowiadających na potrzeby dzieci i młodzieży,
- intensyfikowanie współpracy z administracją rządową i samorządową, a także z innymi organizacjami formalnymi,
- wspieranie na różnych obszarach etycznych postaw w sporcie, mających swe uzasadnienie w społecznym nauczaniu Kościoła, humanizmie integralnym, salezjańskiej pedagogii, olimpizmie, odwołujących się do takich wartości jak: pokój, prawda, dobro, piękno, braterstwo, sprawiedliwość, wolność, godność, szacunek i fair play.

XXVII Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej w Futsalu

W dniach 27–29 stycznia 2023 r. w Suwałkach odbyły się XXVII

Ogólnopolskie Igrzyska Młodzieży Salezjańskiej w Futsalu. Bezpośrednim organizatorem przedsięwzięcia było Stowarzyszenie Lokalne SALOS w Suwałkach. W igrzyskach wzięło udział 400 dzieci i młodzieży reprezentujących następujące stowarzyszenia SALOS:

SL SALOS Czerwińsk nad Wisłą, SL SALOS Ełk, SL SALOS Róża Kutno, SL SALOS Połczyn Zdrój, SL SALOS Przeczno, SL SALOS Suwałki, SL SALOS Toruń, SL SALOS Żyrardów.

W Igrzyskach uczestniczył Czesław Renkiewicz Prezydent Miasta Suwałk, obejmując wydarzenie Honorowym Patronatem Prezydenta Miasta Suwałki.

Dzieci i młodzież rywalizowali w kilku kategoriach wiekowych: A: rocznik 2006–2007, B: rocznik 2008–2009, C: rocznik 2010–2011, D: rocznik 2012 i młodszy.

Zwycięzcami w poszczególnych kategoriach zostali:

- kategoria A – SL SALOS Róża Kutno II,
- kategoria B – SL SALOS Róża Kutno,
- kategoria C – SL SALOS Róża Kutno,
- kategoria D – SL SALOS Toruń.

Puchar Fair Play otrzymało SL SALOS w Toruniu.

Don Bosco International Cup 2023

W dniach 18–22 maja 2023 r. Polisportive Giovanili Salesiane zorganizowało Don Bosco International Cup 2023, które odbyły się w Lignano Sabbiadoro. To międzynarodowe wydarzenie sportowe, które było otwarte dla lokalnych włoskich stowarzyszeń PGS oraz narodowych delegacji sportowych należących do PGS International. Impreza była reaktywacją międzynarodowej działalności salezjańskiego sportu. Zorganizowano ją po przerwie spowodowanej pandemią, z myślą o zbliżającej się edycji Świato-

wych Igrzysk Młodzieży Salezjańskiej w 2024 roku.

SALOS RP reprezentowały siatkarki ze Stowarzyszenia Lokalnego SALOS KALINA w Lublinie oraz ze Stowarzyszenia Lokalnego SALOS w Połczynie Zdroju. Nasza reprezentacja liczyła 26 osób. Siatkarki z Lublina zdobyły pierwsze miejsce w kat. A. Oprócz możliwości sprawdzenia swoich umiejętności na arenie międzynarodowej nasza reprezentacja miała okazję do zawarcia nowych znajomości, zwiedzania miejscowości Lignano Sabbiadoro oraz do promocji naszego kraju.

II SALOS FAMILY CAMP

Od 24 do 27 czerwca 2023 r. Czerwińsk nad Wisłą stał się miejscem ogólnopolskiego spotkania rodzin Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP pn.: 2 SALOS FAMILY CAMP.

Wydarzenie objął Patronatem Honorowym Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Andrzej Duda.

W imprezie wzięło udział blisko 500 uczestników z 6 salezjańskich inspektorii (siostr salezjanek i salezjanów). Przyjechały rodziny m.in. z Debrzna, Dobieszczyzny, Ełku, Kielc, Kutna, Łodzi, Ostrowa Wielkopolskiego, Pieszyc, Piotrkowa Trybunalskiego, Płocka, Połczyna Zdroju, Staniątka, Suwałk, Warszawa, Żyrardowa i innych. Byli to przede wszystkim sportowcy, trenerzy, prezesi lokalnych stowarzyszeń SALOS i ich rodziny, a także ukraińskie rodziny przebywające w salezjańskich domach na terenie Polski.

Podczas uroczystego otwarcia imprezy zebranych powitał ks. Inspektor Tadeusz Jarecki SDB, Burmistrz miasta Czerwińska Marcin Gortat oraz prezes Zarządu SALOS RP Dariusz

Ulanowicz. Następnie odbyła się gala wręczenia nagród dla zasłużonych członków SALOS i darczyńców naszej organizacji.

W czasie imprezy na uczestników czekało wiele atrakcji: bieg z okazji 100-lecia obecności Salezjanów w Czerwińsku, mecze siatkówki w różnych kategoriach, symposium nt. roli Salezjanów w wychowaniu młodego człowieka, warsztaty dla rodzin, konkursy plastyczne dla dzieci, teletombola, koncerty zespołów muzycznych tj. Shanrock i Chimichanga, Alabare i inne. W trakcie 2 SALOS FAMILY CAMP wiele miejsca poświęciliśmy na aspekt duchowy i modlitwę, a wśród nich warto zaznaczyć specjalne nabożeństwo w intencji rodzin oraz Eucharystię, której przewodniczył ks. bp Szymon Stulkowski.

Ostatniego dnia imprezy w spotkaniu wzięli udział znani sportowcy tj. Mikołaj Marczyk oraz Sławomir Szał. Sportowcy opowiadali o swoich osiągnięciach i wartościach, którymi kierują się w życiu. Na zakończenie wręczono nagrody i pamiątkowe medale.

2 SALOS FAMILY CAMP to impreza, która została zorganizowana po raz drugi. Planujemy kontynuować ją co roku pod koniec czerwca w Czerwińsku nad Wisłą. Wielkie zainteresowanie jakim się cieszyła oraz potrzeba promocji takich wartości jak miłość, solidarność, przyjaźń, odpowiedzialność za drugiego człowieka, stanowią dla nas potwierdzenie, że tego typu integracyjne imprezy dla całych rodzin są bardzo potrzebne.

Oplatkowe spotkanie Rodziny Salezjańskiej
Warszawa grudzień 2023 r.

EFEKTY I SUKCESY

promowania ringo

1. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy 29 stycznia w Warszawie wsparta została organizacją pokazów ringo w obiekcie Automobilklubu Bemowo. Organizację pokazu gry i zabaw w ringo dla dzieci przeprowadzali działacze PTR: prof. Józef Leszek Krakowiak, prof. Antoni Stasch, dr med. Krystyna Anioł-Strzyżewska i mgr Jakub Strzyżewski. Przy tej okazji wiele osób po raz pierwszy zapoznało się z ringo.

2. BEMISZ RINGO – to jedna z sześciu figurek Misiów-Bemisiów, wykonanych z brązu, które ozdobiły Bemowo. Bemisz RINGO postawiony został przed Szkołą Podstawową Nr 364 przy ul. Michała Elwiro Andriolego 1, która była siedzibą Polskiego Towarzystwa Ringo i kuźnią talentów ringo w latach 1990–2000, a aktualnie jest siedzibą Warszawskiego Towa-

Urzędu Dzielnicy Bemowo zapadła decyzja o nadaniu odcinkowi deptaka w Parku Górczewska, przy którym wielokrotnie w roku podczas pikników są rozkładane przenośne boiska ringo i działacze PTR uczą gry w ringo uczestników, imienia Włodzimierza Strzyżewskiego. Pomysłodawcą i organizatorem ścieżki prawnej i formalnej, prowadzącej do realizacji pomysłu, jest od kilku lat prof. Józef Leszek Krakowiak. Dzięki jego kilkuletnim staraniom o uznanie zasług Włodzimierza Strzyżewskiego dla Dzielnicy Bemowo w sferze krzewienia aktywności fizycznej dla polepszania zdrowia pokoleń, w tym roku sfinalizowano jego starania. Przy alei pojawi się tablica informacyjna o działalności Włodzimierza Strzyżewskiego.

I. SZKOLENIA

A. Kursy „Podstawy techniki i taktyki gry w ringo” prowadzone przez wiceprezesa Polskiego Towarzystwa Ringo Mariusza Wangryna:

1. 18 lutego w Goszczynie – dla nauczycieli wychowania fizycznego i sympatyków sportu ringo
2. 17 marca w Poznaniu – dla studentów i wykładowców Akademii Wychowania Fizycznego. Współorganizatorzy: Oddział w Poznaniu Polskiego Towarzystwa Naukowego Kultury Fizycznej, Polskie Stowarzyszenie Naukowe Animacji, Rekreacji i Turystyki
3. 18 października w Łomży – dla nauczycieli i uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Ogól-

noksztalujących nr 4 im. Marii Skłodowskiej-Curie

B. Promocja ringo (historia powstania, przepisy gry, ćwiczenia przygotowujące do gry w ringo, gry pokazowe i turniejowe, podstawy sędziowania) prowadzone przez członka Zarządu PTR Andrzeja Osaka:

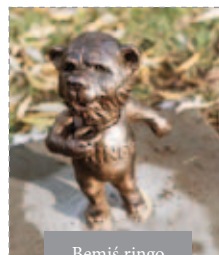
1. 18 stycznia w Miastku – dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej Nr 3 i dzieci półkolonii
2. od 3 do 19 kwietnia w Iwoniczu-Zdroju – dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej oraz Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich
3. od 24 do 26 kwietnia – w Gorlicach – dla uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej Nr 5
4. od 4 do 10 maja – w Rzeszowie – dla nauczycieli i uczniów Szkoły Podstawowej Nr 13

II. IMPREZY GŁÓWNE (dające punkty rankingowe)

51. Otwarte Mistrzostwa Polski w Ringo – 17 czerwca w Lelisz.

Kategoria Dwojki kobiet
1. Paulina Gałązka i Monika Wangryn z Mogielnicy,
2. Anna Szporko i Martyna Rydzewska z Milek,
3. Kamila Urbańska i Karolina Złotucha z Bartoszyc

Bemisz ringo

Zawody odbyły się dzięki ogromnym staraniom sekretarza PTR Sylwii Smilgin-Kamińskiej, nauczycielki, prezesa Kurpiowskiego Towarzystwa Ringo, która pozyskała wsparcie finansowe od Urzędu Marszałkowskiego w Warszawie, od wójta gminy Lelis, przewodniczącej Rady Gminy Lelis, Starostwa Powiatowego w Ostrołęce, dyrektora Szkoły Podstawowej, Przewodniczącego LZS w Lelisz, prezesa Straży Pożarnej i Zakładów Gastronomicznych. Dzięki tym ofiarodawcom możliwe było przeprowadzenie zawodów, zakwaterowanie i wyżywienie 180 zawodników, ponieważ PTR nie uzyskał żadnej dotacji z Ministerstwa Sportu i Turystyki na ten cel. Świetnie przygotowana infrastruktura sportowa, stadion położony malowniczo na skraju puszczy i życzliwość organizatorów – godne najwyższej pochwały.

W gronie startujących znalazła się kilkunastoosobowa grupa dzieci z Ukrainy, które w Gminie Lelis znalazły schronienie przed wojną we własnym kraju, a które ochoczo przystąpiły do nauki w polskiej szkole, jak i do gry w ringo. W całoniedziowych zawodach wyłoniono mistrzów Polski w siedemnastu kategoriach indywidualnych i w sześciu drużynowych.

22. Memoriał Włodzimierza Strzyżewskiego w ringo – 16 września w Warszawie. Wsparty dotacją Urzędu Marszałkowskiego dla PTR oraz współpracą Warszawskiego Towarzystwa Ringo.

Coroczny turniej jest poświęcony pamięci twórcy sportu ringo, a uprzednio znakomitego szermierza, niestrudzonego propagatora tej gry,

który traktował ringo jako sport dostępny dla wszystkich, jako specyficzne „koło ratunkowe” kultury fizycznej. W zawodach startowała czołówka ringowców z Polski

i z Czech. Z Białorusi wystąpili zawodnicy, którzy posiadali również polskie obywatelstwo, z zakazem wywieszania flagi narodowej Białorusi. Wszyscy startujący zdobywali cenne punkty do rankingu rocznego.

21. Mistrzostwa Polski lekarzy i innych profesji ochrony zdrowia – przeprowadzono jednocześnie z memoriałem, na terenie GKS „Świt” na Jelonkach w Warszawie. Wyłoniono mistrzów Polski w kategorii lekarek, lekarzy, farmaceutów, ratowników medycznych, maltańskiej służby zdrowia.

Na organizację mistrzostw o zasięgu ogólnopolskim uzyskano dotację z Okręgowej i Naczelnej Izby Lekarskiej w Warszawie.

III. IMPREZY OGÓLNOPOLSKIE LOKALNE

(startujący zdobywają punkty do rankingu ringowców)

1. 4. Ogólnopolski Turniej „Asów” w ringo – 25 marca w Goszczynie. Turniej otwarcia sezonu zgromadził zawodników z siedmiu ośrodków szkolenia ringo. Rozegrano zawody w czterech kategoriach wiekowych.
2. Grand Prix w Ringo – 20 maja w Goszczynie. Startowali reprezentanci siedmiu ośrodków szkolenia w dziewięciu kategoriach indywidualnych i pięciu dwójkowych.
3. 23. Ogólnopolski Turniej Ringo – 27 maja w Jedliczu. Zawodnicy z czterech ośrodków szkolenia zdobywali punkty rankingowe.
4. Ogólnopolski Turniej Ringo „Mazury 2023” – 3 czerwca w Miłkach. Organizatorem był Klub Sportowy „Victoria” Miłki.

5. Ogólnopolski Turniej Ringo – 23 września w Mogielnicy. Startowali zawodnicy z sześciu ośrodków szkolenia. 63 osoby walczyły o puchary i dyplomy ufundowane przez Gminę Mogielnica i PTR.

IV. ZAWODY RINGO NA PIASKU

1. Plażowe zawody w ringo – 4 sierpnia w Dąbkach, dzięki staraniom Sebastiana Wrońskiego i wójta gminy Darłowo odbyły się zawody rodzinne w różnych konfiguracjach, dwu lub trzyosobowych składach, z podziałem według wieku dzieci – do i od lat 15. Turniej miał charakter otwarty, co przyciągało przechodzących, z których jako widzów, wielu wielokrotnie stawało się sympatykami i zawodnikami ringo.
2. Nadmorski Turniej Ringo – 5 sierpnia w Łazach organizowany pierwszy raz zgromadził kilkudziesięciu zawodników, co pozwoliło na rozegranie zawodów w czterech kategoriach. Główny organizator Sebastian Wroński z pomocą działaczy PTR udowodnił, że gra w ringo na piasku jest bezurazowa, fotogeniczna i radosna zarówno dla dzieci jak i dla dorosłych. Powyższe zawody ogólnopolskie jak i turnieje nadmorskie były zorganizowane nieodpłatnie dla Ministerstwa Sportu i Turystyki, a fundusze pochodziły ze środków własnych organizatorów, burmistrza gminy, Zarządu powiatu, Urzędu Marszałkowskiego, darowizn prywatnych i innych.

■ dr. n. med Krystyna Anioł-Strzyżewska

Kategoria Dwojki męskie
1. Dominik Trawczyński i Cezary Godlewski z Warszawy

rzystwa Ringo, którego zawodnicy korzystają z jej obiektów sportowych. BEMISZ RINGO – jest holdem złożonym Włodzimierzowi Strzyżewskiemu, wynalazcy sportu ringo, który mieszkał i działał na Bemowie.

3. Aleja im. Włodzimierza Strzyżewskiego – 25 lipca na posiedzeniu członków Komisji Kultury i Sportu

Młodzi adepci ringo

Z trofeami Mistrzostwa Polski Lekarzy

Turniej ringo na plaży w Łazach

Ranking zawodników ringo za rok 2023 (czołowe trójki)

Kategoria żak	pkt.
1. Białkowski Aleksander (UKS Goszczyn)	280
2. Kobak Dorian (MUKS Podkarpacie Jedlicze)	250
3. Gontarz Igor (KTR Jantar)	110

Kategoria żaczki

1. Dubiel Antonina (MUKS Podkarpacie Jedlicze)	230
2. Siurnik Wiktoria (UKS Błękitni Olkowice)	180
3. Stroceń Anna (UKS Goszczyn)	160

Kategoria młodziczki

1. Jencyk Barbara (KS Victoria Miłki)	350
2. Kaczmarek Zuzanna (UKS Goszczyn)	230
3. Gontarz Nikola (KTR Jantar)	116

Kategoria młodzik

1. Pucek Szymon (UKS Goszczyn)	210
2. Mrozek Błażej (KTR Jantar)	200
3. Białkowski Michał (UKS Goszczyn)	165

Kategoria kadetki

1. Gromek Kornelia (Kurpiowskie Towarzystwo Ringo)	290
2. Białkowska Anna (UKS Goszczyn)	165
3. Poręba Patrycja (Kurpiowskie Towarzystwo Ringo)	160

Kategoria kadet

1. Godlewski Stanisław (Warszawskie Towarzystwo Ringo)	200
2. Komorowski Jakub (UKS Goszczyn)	190
3. Trzaska Krystian (UKS Błękitni Olkowice)	110

Kategoria junior

1. Parzych Kacper (LUKS Nasiadki)	120
2. Wojnar Adrian (MUKS Podkarpacie Jedlicze)	100
3. Řeňč Lukáš PS HB (Czechy)	100

Kategoria juniorki

1. Szporco Anna (KS Victoria Miłki)	340
2. Rydzewska Martyna (KS Victoria Miłki)	240
3. Jencyk Aleksandra (KS Victoria Miłki)	230

Kategoria otwarta mężczyzn

1. Trawczyński Dominik (Warszawskie Towarzystwo Ringo)	180
2. Wangryn Paweł (Warszawskie Towarzystwo Ringo)	160
3. Teklak Andrzej (UKS Mogielnica)	140

Kategoria otwarta kobiet

1. Gałązka Paulina (Wyszków)	280
2. Wangryn Monika (UKS Mogielnica)	174
3. Kepkova Klara PS HB (Czechy)	100

Spływ kajakowy

„Wkra 2023”

Jeden z najmłodszych spływu Wkra

Po raz kolejny odbył się spływ kajakowy Wkra organizowany przez Koło Emilka Oddziału PTTK „Mazowsze”.

Spływało sześć załóg kajaków na 16 km trasie z miejscowości Borkowo do Pomiechówka. Najmłodszy, Hugo, spływał na dostawce w kajaku 2-osobowym z rodzicami. Wśród 13 uczestników było jeszcze dwoje starszych nieletnich, rodzeństwo Natalka i Bartek, którzy dzielnie wiosłowali z rodzicami. Emilkę reprezentowało 10 osób, a jedna zaprzyjaźnione Koło PTTK Traper.

Napotkane stado nurogęsi

Kłopotem był niski poziom wody w rzece. Tuż po rozpoczęciu zdarzyła się pierwsza przygoda. Jeden

z kajaków trafił nieszczęśliwie w płytkie miejsce wysokiego podwodnego progu kamiennego po dawnym młynie i trzeba go było przepchać z załogantem, wyskakując do wody przed możliwym wyrwieniem. Dzięki temu inne załogi mogły uniknąć podobnego przypadku. Bliżej ujścia Wkry pojawiły się mielizny. Ogólnie można spływ ocenić jako łatwy i przyjemny. Miejsce wybrane na bazę zapewniło pełną obsługę potrzeb uczestników, w tym organizację spływu i noclegi.

Uczestnicy spływu kajakowego

Płynęliśmy uznanym za najbardziej malowniczym odcinkiem Wkry.

Rzeka pokonuje wydmy tworząc wysokie piaszczyste urwiska. Brzegi od połowy trasy porośnięte są przeważnie sosną Lasów Pomiechowskich. Spotyka się zwierzęta wodne – nam zdarzyło się stado nurogęsi, które dały się poznać warszawiakom, przekraczając w okresie lęgów Wisłostradę od Parku Łazienkowskiego do Wisły. Spotykane po drodze miejsca do plażowania oraz punkty gastro-

nomiczne umożliwiają zatrzymanie i skorzystanie z gotowego jedzenia.

Wieczór upłynął w przyjemnym turystycznym nastroju w altanie Modrzewiowego Zakątka.

Kolejny dzień był upłynął pod znakiem relaksu. Dwóch uczestników wybrało liczącą 8 km wycieczkę pieszą po lasach między miejscowościami Szczypiorno i Wymysły, gdzie można było trafić na trudno zauważalne umocnienia ziemne zespołu Twierdzy Modlin. Tu też była przygoda – konieczność omińnięcia zakrzaczonym

terenem pola zboża przegradzającego ścieżkę oznaczoną na mapie. Obserwacja nastroju uczestników imprezy pozwala wnioskować, że byli zadowoleni z udziału.

Założone cele zostały spełnione: promocja aktywnego wypoczynku sobotnio-niedzielnego, utrwalanie integracji społecznej, także międzypokoleniowej, pokazanie możliwości współżycia ludzi

różniących się niewątpliwie indywidualnie, ale połączonych wspólną pasją, oraz edukacja ekologiczna.

■ Autor Tomasz Michałowski

Wspólny odpoczynek

MISTRZOSTWA EUROPY W MARATONIE MASTERS

– edycja specjalna dla uczczenia 100. rocznicy maratonów w Polsce

W Toruniu w 1924 roku odbył się pierwszy maraton w Polsce. Dla uczczenia 100. rocznicy, 23 marca 2024 roku biegacze z całego świata

9 HMs ceremonia otwarcia

staną na starcie mistrzostwa Europy na tym dystansie. Maraton o odbędzie się ostatniego dnia Halowych ME w Lekkiej Atletyce Masters.

Bieg będzie miał charakter otwarty. Może w nim wystartować każdy, kto

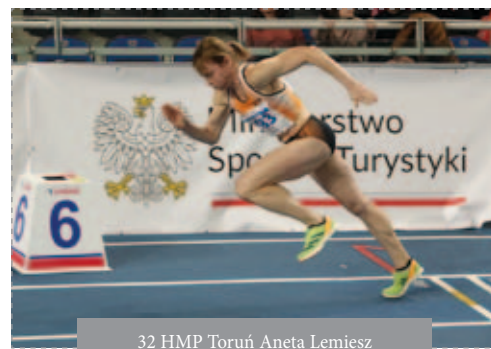
9 HMs w Toruniu Henryk Wierchowski najstarszy zawodnik Polski

najpóźniej 17 marca 2024 ukończy 18 lat. O tytuły mistrzów Starego Kontynentu będą mogli zaważczyć tylko europejscy mastersi. Pozostali uczestnicy otrzymają medale pamiątkowe, a reprezentanci Polski również koszulki. Rejestracja do maratonu odbywać się będzie poprzez system rejestracji do Halowych Mistrzostw Europy.

Kalendarz sportowy na rok 2023 Polskiego Związku Lekkiej Atletyki Masters liczył dwadzieścia zawodów różnej rangi. Z najważniejszych imprez krajowych były to 31. Mistrzostwa Polski Masters w wielobojach w Toruniu, 32. Halowe Mistrzostwa Polski Masters, także w Toruniu oraz 33. Letnie Mistrzostwa Polski Masters w Łodzi. Najważniejszymi zawodami zagranicznymi były 9. Halowe Mistrzostwa świata Masters w Toruniu oraz 18. Mistrzostwa Europy Masters we włoskiej Pescarze.

4 marca rozegrano 32. HMP. Do nich oraz towarzyszących im 6. Halowych Mistrzostw Polski lekarzy zgłosiło się 558 osób, wystartowało 519, w tym 122 panie i 397 panów. Tradycyjnie w zawodach wzięło udział także kil-

kanaście osób z zagranicy. Plonem było 27 halowych rekordów Polski,

32 HMP Toruń Aneta Lemiesz

2 rekordy Polski i 53 rekordy HMP. Najlepszą zawodniczką zawodów okazała się Aneta Lemiesz K 40, triumfatorka biegu na 400 m oraz Bogusław Zelechowski M 55, który wygrał rywalizację na 200 m. Trzy tygodnie później w Hali Sportowo-Widowskiej ARENA w Toruniu rozegrano 9. Halowe mistrzostwa świata. Trzeba podkreślić, że decyzję o zmianie organizatora tych zawodów Zarząd WMA podjął 11 czerwca 2023, kiedy w kwietniu okazało się, że kanadyjskie miasto Edmonton zrezygnowało z organizacji imprezy. Kiedy 29 sierpnia podpisano umowę, do rozpoczęcia zawodów zostało zaledwie 7 miesięcy. Warto dodać, że 8. HMs rozegrano w marcu 2019 także w Toruniu.

Ogromne problemy wszystkim organizatorom zawodów oraz sportowcom spowodowała pandemia Covid-19, która zmusiła wszystkich do zmiany zasad organizacji najważ-

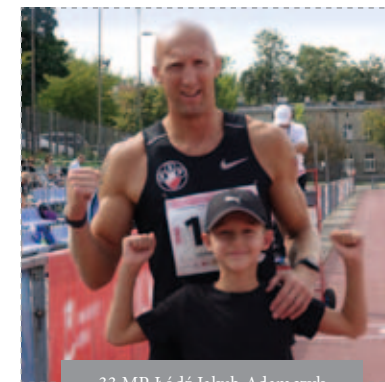
32 HMP Toruń Bogusław Zelechowski

niejszych zawodów na świecie. Kiedy pandemia powoli zaczęła wygasać, powrócono do organizacji imprez już na normalnych zasadach.

Na czele Marcin Konieczny – srebrny medalista MŚ w półmaratonie Masters

9. HMs rozegrano w dniach 25 marca – 1 kwietnia, a do zawodów zarejestrowało się 4172 zawodników z 88 państw, w tym 751 sportowców z Polski. Ostatecznie udział wzięło 3576 sportowców z 77 państw

33 MP Łódź Jakub Adamczyk

reprezentujących wszystkie kontynenty. Zdaniem sportowców, organizatorów oraz osób towarzyszących zawody były

bardzo udane, zorganizowane profesjonalnie i na najwyższym poziomie. W imprezie ustanowiono 25 rekordów świata, dwa z nich były dziełem Polaków: olimpijka Genowefa Patla (W 60) w rzucie oszczepem z wynikiem 41,14 m oraz Jerzy Jabłoński (M 75) w rzucie

młotem – 51,88 m. Najlepszym zawodnikiem ekipy gospodarzy był Ireneusz Kasprzak (M 60), który wywalczył 6 złotych medali w biegach.

Kolejne 15. Halowe Mistrzostwa Europy 2024 w Toruniu rozegrane zostaną w hali ARENA 17–23 marca 2024.

W 9. HMs, w klasyfikacji medalowej zwyciężyła ekipa polska – 202 medale, w tym 83 złote. Prezes Polskiego Związku Lekkiej Atletyki Masters, jednocześnie dyrektor

generalny WMACI 2023 Waław Krankowski, powiedział, że sukces organizacyjny i sportowy zawodów to zasługa wielu sponsorów, a przede wszystkim ministra sportu i turystyki Kamila Bortniczuka, marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Piotra Całbeckiego oraz prezydenta Miasta Torunia Michała Zaleskiego.

17 czerwca 2023 roku na Stadionie Miejskim im. Grzegorza Dunecznego w Toruniu rozegrano 32. Mistrzostwa Polski Masters w pięcioboju klasycznym, pięciobojach rzutowych oraz 8. Mistrzostwa Polski Masters w trójboju sprinterskim. Rozegrano także 8. Mistrzostwa Polski Lekarzy w tych samych konkurencjach. Ustanowiono kilka rekordów kraju oraz uzyskano wiele wartościowych wyników.

Bieg przełajowy

W sierpniu na stadionie łódzkiego AZS-u odbyły się 33. letnie Mistrzostwa Polski w lekkiej atletyce Masters. W zawodach wzięło udział 547 zawodniczek i zawodników (138+409). Ustanowiono 18 rekordów Polski oraz 49 mistrzostw Polski. Najlepszą zawodniczką zawodów okazała się Aneta Lemiesz (K 40) w biegu na 400 m oraz Jakub Adamczyk (M 40) na 400 m ppł.

W Pescarze wystąpiło 132 Polaków, którzy zdobyli 111 medali, 33 złote, 43 srebrne i 35 brązowych. W dotychczasowych startach w czempionatach globu i Europy biało-czerwoni wywalczyli 2174 medale, w tym 707 złotych, 746 srebrnych i 721 brązowych medali.

W 2024 roku najważniejsze zawody rozegrane zostaną: w Toruniu – 15. Halowe Mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce masters, w Porto Santo (Portugalia) – 19. ME w konkurencjach Non-Stadia, w szwedzkim Goeteborgu – 25. Mistrzostwa świata oraz w stolicy Rumunii Bukareszcie mistrzostwa świata w maratonie masters.

Na czele Marcin Konieczny – srebrny medalista MŚ w półmaratonie Masters

Pod rękę z Małopolskim TKKF

w roku 2023

Rok 2023 rozpoczął nową kadencję 2023–2027 Małopolskiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej. Był to kolejny trudny do pracy i działalności czas w realizacji zadań, przyjętych Uchwałą XIX Zjazdu Delegatów Małopolskiego TKKF z 18 marca 2023 roku. W programach i planach

Akcja Zima z TKKF – 2023 w Klubie Mirage w Nowej Hucie.

pracy Małopolskiego TKKF, oprócz działalności statutowej, jest wiele ambitnych zadań i imprez sportowo-rekreacyjnych, jako stałe pozycje naszej działalności, które chcemy kontynuować, takich jak: „Droga do Zdrowia zTKKF – Bądź Aktywny”, „Pływaj z TKKF – Nauka idoskonale nie pływania dzieci”, Sportowy Turniej Miast i Gmin, Akcje „Zima i Lato zTKKF”, Cykl Otwartych Turniejów „Grand Prix” w Tenisie Stołowym, Mistrzostwa Małopolskiego TKKF w tenisie stołowym, szachach, kręglach, piłce siatkowej, plażowej piłce siatkowej i badmintonie, Małopolskie Rodzinne Rajdy Rowerowe, Ogólnopolskie Mistrzostwa Małopolskiego TKKF w wyciskaniu leżąc i w trójboju klasycznym, „Grand Prix” Wadowic

w Szachach, „Marsz Tafisa”, Małopolskie Ligi TKKF wsiatkówce i piłce nożnej halowej i wiele innych działań o charakterze lokalnym.

Patrząc z perspektywy minionych lat ze stanowczością stwierdzamy, że w miarę upływu czasu w życiu i działalności Małopolskiego TKKF jest coraz trudniej. Brak środków finansowych i wydatnego wsparcia ze strony władz samorządowo-administracyjnych z roku na rok pogłębia tę sytuację. Mimo rozlicznych starań brak środków finansowych ogranicza, wręcz

uniemożliwia realizację wielu planowanych zadań. Jednak, mimo licznych trudności, wciąż promujemy zdrowy, sportowy styl życia we wszystkich środowiskach i grupach społecznych Krakowa i Małopolski, wcielając w życie sprawdzone, bądź nowe formy aktywności, możliwe do realizacji w utrudnionych warunkach. W pewnym stopniu naszą działalność wspierają władze Krakowa i Województwa, Zarząd Główny TKKF, Krajowa Federacja Sportu i inne źródła. Jest to pomoc bezcenna, jednak

z uwagi na wciąż zmniejszane środki na wsparcie tej działalności, oferta programowa Małopolskiego TKKF, chociaż nadal znacząca, jest niewspółmierna do potrzeb i oczekiwań mieszkańców Małopolski.

Ważnym elementem naszych działań jest umacnianie roli i eksponowanie funkcji „Sportu dla Wszystkich” – od prozdrowotnych i proekologicznych, do wychowawczych i integrujących w rodzinie i społeczeństwie. Głównym efektem tych działań miało być sukcesywne zwiększanie aktywności fizycznej mieszkańców Małopolski oraz umocnienie rangi i roli Towarzystwa w systemie powszechnej kultury fizycznej, co jednak w obecnej sytuacji społeczno-politycznej nie zawsze jest możliwe.

W takiej scenerii i sytuacji rozpoczęliśmy rok 2023. Już 14 stycznia odbył się XV Noworoczny, Mię-

Perfect Team – najlepszy w turnieju Dzielnicowy Volleyball w towarzystwie prezesów Leszka Tytko i Karola Oleksego.

dzypokoleniowy Turniej Szachowy o „Puchar Prezesa Ogniska TKKF „Raj”, który od lat jest memoriałem Józefa Szczuckiego – byłego krakowskiego szachisty i działacza szachowego.

Drużyna piłki siatkowej TKKF Apollo przy SM Mistrzejowice-Północ w Nowej Hucie.

wego. Turniej przeprowadzono w siedzibie Centrum Aktywności Seniora „Optymista” w Krakowie.

21 stycznia 2023 r., w Hali Sportowej Szkoły Aspirantów Pożarnictwa na Osiedlu Zgody 18b w Krakowie – Nowej Hucie odbyły się Otwarte mistrzostwa w halowej piłce nożnej, z udziałem pięciu zespołów, organizowane przez Zarząd Wojewódzki Małopolskiego TKKF.

Od 30 stycznia do 9 lutego w Małopolsce trwały ferie zimowe i „Akcja Zima z TKKF – 2023”. W tym specjalnym programie znaczący udział miało Małopolskie TKKF. Jednym z ognisk z terenu Nowej Huty, które od wielu lat w okresie ferii zimowych wноси szczególny wkład w zagospodarowanie czasu wolnego dzieciom, młodzieży i dorosłym – głównie osobom, które w okresie ferii musiały zostać w mieście, było Ognisko TKKF „Apollo” przy Spółdzielni Mieszkaniowej „Mistrzejowice-Północ” w Nowej Hucie.

18 lutego, w hali sportowej KS Bronowianka w Krakowie, odbył się pierwszy w tym roku Otwarty Turniej Tenisa Stołowego z cyklu Grand Prix Małopolskiej „Cztery Pory Roku”,

z udziałem 180 uczestników, w tym 127 zawodniczek i zawodników.

Miesiąc później, w sali konferencyjnej KS Bronowianka przy ul. Zarzecze 124A w Krakowie, odbył się wspomniany już wcześniej XIX Zwyczajny Wojewódzki Zjazd

Delegatów Małopolskiego TKKF, na którym prezes Leszek Tytko przypomniał kilka najważniejszych faktów i wydarzeń z życia działalności Małopolskiego TKKF, mających miejsce

Konferencja MediaPro

w minionych latach. Nawiązał także do działalności, prowadzonej przez Zarząd Wojewódzki MTKKF, wraz z wybranymi Ogniskami, w sześciu ośrodkach TKKF, w ramach programu

„Droga do Zdrowia z TKKF – Bądź Aktywny” oraz innych programów. Wspomniał też o trudnej sytuacji finansowej i bardzo skromnych środkach na tę działalność. Jednym z ważniejszych punktów

programu na lata 2023–2027 był projekt powołania przy Zarządzie Wojewódzkim Małopolskiego TKKF Rady Seniorów, nad czym wywiązała się konstruktywna dyskusja, aprobująca taką potrzebę.

22 kwietnia w hali sportowej KS Bronowianka odbyły się XXXI Mistrzostwa Małopolskiego TKKF w tenisie stołowym z udziałem ok. 130 uczestników, w tym 101 zawodniczek i zawodników, w dziewięciu kategoriach wiekowych kobiet i mężczyzn.

24 czerwca w halach sportowych: Centrum Rozwoju Com Zone, Szkoły Aspirantów Państwowej Straży Pożarnej i Zespołu Szkół Ogólnokształcących Sportowych w Krakowie, rozegrano XV Otwarte Mistrzostwa Krakowa w siatkówce kobiet i mężczyzn o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa. Udział w imprezie wzięło 15 zespołów kobiecych oraz 16 męskich. Łącznie w turnieju startowało 329 uczestników, w tym 259 zawodniczek i zawodników.

26 czerwca zainaugurowano „Akcję Lato – 2023”, zaplanowaną do 31 sierpnia. W jej ramach przewi-

dziano m.in. wielobój sprawnościowy dla dzieci szkół podstawowych, turniej piłkarski „Osiedlowy Mundial”, turniej siatkarski „Dzielnicowy Volleyball”, turnieje tenisa stołowego na betono-

Konferencja MediaPro

Uczestnicy Międzypokoleniowego Turnieju Szachowego

wych stołach i codzienne zajęcia piłki nożnej (od poniedziałku do piątku).

Dzielnicowy „Volleyball” rozegrano 19 sierpnia na boisku Szkoły Podstawowej Nr 89 na Osiedlu Piastów w Nowej Hucie. Była to jubileuszowa, dwudziesta edycja tego turnieju – tym razem z udziałem dziewięciu drużyn. Głównym organizatorem imprezy było Małopolskie TKKF, przy wsparciu finansowym Gminy Miejskiej Kraków – Dzielnicy XV Mistrzejowice.

Wśród wielu imprez, organizowanych z okazji Jubileuszu 55-lecia Ogniska TKKF „APOLLO”, znalazł się także turniej piłkarski drużyn młodzieżowych, przeprowadzony 20 sierpnia na Orliku przy Szkole Podstawowej Nr 89 w obsadzie międzynarodowej, z udziałem zespołu z Ukrainy.

W sierpniu odbyły się XX Mistrzostwa Małopolskiego TKKF w siatkówce plażowej, poprzedzone eliminacjami w kilku strefach Małopolski. 26 sierpnia na boiskach do siatkówki plażowej Klubu Sportowego Wanda w Nowej Hucie odbyły się finały tych mistrzostw. Łącznie w eliminacjach i rozgrywkach finałowych XX Mistrzostw w siatkówce plażowej wzięło udział 55 par kobiet i 65 par mężczyzn.

Oprócz powyższych działań w programie Małopolskiego TKKF na miesiąc wrzesień zaplanowano:

- Turniej tenisa stołowego „Pożegnanie Lata” w dziewięciu kategoriach wiekowych, w grach indywidual-

nym i w deblu w hali sportowej KS Bronowianka.

- Dwudniowe VIII Mistrzostwa Krakowa Seniorów 65+ o Puchar Prezydenta Miasta Krakowa (27–28 września) na obiektach KS Bronowianka, z udziałem ok. 400 seniorów, rywalizujących w 11 dyscyplinach sportowych. Ta integracyjna impreza sportowa dla seniorów organizowana jest od roku 2015, a od jej pierwszej edycji realizatorem mistrzostw jest Małopolskie TKKF. Rywalizacja sportowa odbywa się w grupach wiekowych kobiet i mężczyzn: 65+, 70+, 75+, 80+.

- Marsz Tafisa, w ramach Światowego Dnia Marszu „Tafisa”, z udziałem grup seniorskich z terenu całej Małopolski, 30 września w Bochni.

- Rodzinny Gwiazdasty Złoty Rowerowy w byłym Ośrodku TKKF w Chodenicach nad rzeką Rabą,
- Turniej tenisa stołowego z okazji 55-lecia Ogniska TKKF „Apollo” przy Spółdzielni Mieszkaniowej „Mistrzejowice – Północ, zaplanowany na dzień 18 października 2023 r. w jednej ze szkół w Nowej Hucie.

- W październiku i listopadzie miały miejsce III i IV Otwarty Turniej z cyklu „Grand Prix” Małopolskiego TKKF w tenisie stołowym, organizowany w hali sportowej KS Bronowianka w Krakowie.

- Jak zwykle w październiku w Hali Sportowej Centrum Promocji i Rekreacji w Zielonkach odbyły się XXI Ogólnopolskie Mistrzostwa Małopolskiego TKKF w wyciskaniu sztangi klasycznym i IX Mistrzostwa w Trójboju siłowym klasycznym. Od wielu lat impreza ta cieszy się ogromnym powodzeniem i jest już

stałym punktem programu działalności Małopolskiego TKKF.

- Od wielu lat w październiku w Krakowie jest rozgrywany Ogólnopolski Turniej Siatkówki „Wawelskiego Smoka” z udziałem reprezentacji kobiet i mężczyzn z całej Polski. W tym roku była to już XXI edycja tej imprezy, organizowana od jej początku przez Małopolskie TKKF.

W grudniu, wzorem ubiegłych lat, odbył się Finał Wojewódzki Grand Prix Małopolskiego TKKF w tenisie stołowym, z udziałem zawodniczek i zawodników z całej Małopolski. W tym samym czasie zorganizowano kolejne Mistrzostwa Małopolskiego TKKF o „Złotą Raketkę” w badmintonie, kończące pracowity, pierwszy rok kadencji 2023–2027 Małopolskiego TKKF.

Oprócz powyższych imprez, w programach i planach pracy Zarządu Woje-

Wiceprezes MTKKF Karol Oleksy dekoruje najlepszych zawodników w Turnieju Siatkarskim Dzielnicy Volleyball.

wódzkiego i Ognisk w strukturze Małopolskiego TKKF, jest wiele innych, lokalnych działań, realizowanych w miarę występujących potrzeb i możliwości. Pełna realizacja przedstawionego programu w zdecydowanym stopniu będzie zależna od możliwości finansowych naszej Organizacji – głównie od finansowego wsparcia naszych przedsięwzięć przez Miasto Kraków i władze samorządowo-administracyjne Małopolski, które w ostatnim czasie sukcesywnie zmniejszają środki na tę działalność.

- Władysław Łopatka

XXX lat działalności

Towarzystwa Miłośników Gier Umysłowych

Wykład podczas konferencji popularno-naukowej

25 marca 2023 roku odbyła się w Warszawie konferencja popularno-naukowa pt.: Znaczenie gier i rozrywek umysłowych w kulturze, edukacji i sporcie społeczeństwa polskiego”. Konferencję otworzyli Artur Górski-Motyl, prezes fundacji Groteka oraz Cezary Domińczak, prezes Towarzystwa Miłośników Gier Umysłowych. Wydarzenie zgromadziło ponad 80 osobową grupę czołowych historyków, publicystów, zawodników, trenerów i sędziów oraz popularyzatorów gier i rozrywek. Wszyscy uczestnicy zostali obdarowani licznymi wydawnictwami tematycznymi i upominkami.

Następujące osoby wyróżniono medalem „ZA ZASŁUGI DLA ROZWOJU INTELEKTUALNEGO”:

- Agnieszczak Paweł, popularyzator gier orientalnych.
- Dziekanowska Elżbieta, pedagog.
- Jakobsche Jerzy, dziennikarz i historyk sportowy.
- Kosobudzki Łukasz, czołowy zawodnik, instruktor i sędzia Polskiego Związku Warcabowego.
- Kur Mariusz, popularyzator gier społeczno-historycznych.

- Majszak Sławomir, emerytowany oficer WP, działacz organizacji kombatanckich.
- Martko Andrzej, pierwszy w historii mistrz polski w warcabach polskich.
- Oprządek Magda, pedagog.
- Orłow Andrzej, były prezes Polskiego Związku

Brydża Sportowego, mistrz międzynarodowy.

- Plutecki Radosław, menadżer kulturalny.
- Puchalska Sylwia, zawodniczka i popularyzatorka szachów w Polsce i Ukrainie.
- Rogiński Andrzej, dziennikarz, Varsavianista.
- Rymarowicz Paweł, Licencjonowany zawodnik, instruktor i sędzia Polskiego Związku Szachowego.
- Stajszcak Michał, autor, tłumacz, publicysta i popularyzator gier,
- Zalewski Wojciech, autor i wydawca serii gier historycznych „Strategia i taktyka”
- Zwierzyński Daniel, popularyzator wszystkich typów gier.

Referaty tematyczne wygłosili:

- Michał Stajszcak: „Historia gier w Polsce. Od czasów Piastów i Jagiellonów po dzień dzisiejszy”.
- Krzysztof Oleszczyk: „Historia i teoria rozrywek umysłowych w Polsce i na świecie. Zabawy słowem”.

Książkę „Bigos hultajski” podpisuje Krzysztof Oleszczyk,

- Andrzej Orłow: „Historia brydża w Polsce i międzynarodowe sukcesy polskich zawodników”.

Okolicznościowe życzenia przesłał m.in. Jacek Bączkowski prezes Mazowieckiego Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej.

Konferencji towarzyszyła wystawa fotograficzna obrazująca działalność TMGU, prezentacja wybranych gier logicznych oraz wiersze i książki wybitnych pisarzy, w tym m.in.: Jana Kochanowskiego „SZACHY”, Adama Mickiewicza „WARCABY”, Juliana Tuwima „PEGAZ DĘBA, czyli PANOPTICUM POETYCKIE”. Własne książki o tematyce dotyczącej zabaw literackich oraz gier i rozrywek umysłowych podpisywał Krzysztof Oleszczyk.

Uczestnicy konferencji popularno-naukowej

Amp futbol kobiet

Polska światowym liderem

Za rok mistrzostwa świata w Kolumbii.

Na polskiej ziemi odbył się pierwszy oficjalny mecz międzypaństwowy. Tu powstała pierwsza drużyna kobieca w Europie, a w nasze ślady poszli zawodnicy w Ukrainie i Anglii. Polska jest liderem światowego amp futbolu kobiet, a w przyszłym roku w Kolumbii odbędą się pierwsze mistrzostwa

świata. – Dzieją się rzeczy, które niedawno nawet nam się nie śniły – mówi selekcjoner polskiej drużyny, Grzegorz Skrzeczek.

Na świecie coraz większe uznanie zyskuje piłka nożna kobiet, a teraz podobna rewolucja odbywa się w amp futbolu. Szlaki wytycza Polska. W kwietniu 2022 powstała kobieca drużyna Polski, a we wrześniu tego roku rozegrała pierwszy mecz. W Warszawie, w ramach Amp Futbol Cup, pokonała reprezentację Stanów Zjednoczonych 1:0. Był to pierwszy na świecie oficjalny mecz amp futbolu kobiet. Dochodziły nas wcześniej głosy, że coś w tym temacie dzieje się w Afryce czy na Haiti, ale nigdzie nie rozegrano oficjalnego spotkania.

z uznaniem ze strony UEFA, która nagrodiła ten projekt tytułem Best Disability Initiative (najlepsza inicjatywa osób z niepełnosprawnościami). Nasz zespół był pierwszy w Europie, więc znalezienie rywala nie

To my jesteśmy pionierem w tej dyscyplinie sportu – mówi Skrzeczek.

W kwietniu 2022 roku na pierwszym zgrupowaniu pojawiły się też dziewczyny, które nie uprawiały żadnego sportu. – Początkowo różnorodności w wyszkoleniu były bardzo duże. Część dziewczyn miała zerowe umiejętności. Nie potrafiły chodzić o kulach, o bieganiu nie wspominając, a do dziś opanowały to w stu procentach. Przez te 1,5 roku poszłyśmy zdecydowanie do przodu. Wytworzył się charakter drużyny i z biegiem czasu zaczęłyśmy skupiać się na sprawach strictly piłkarskich – opisuje Omielan.

Na rozwój polskiej drużyny z uwagą patrzył cały świat. Pomysł spotkał się

było i nadal nie jest prostą sprawą.

Skrzeczek może liczyć dziś na 16–18 zawodniczek, ale rekrutacja trwa. A im więcej dziewczyn zgłosi się już teraz, tym większa szansa na zorganizowanie rozgrywek ligowych. Na razie większość dziewczyn podtrzymuje formę i szlifuje

umiejętności, trenując z męskimi drużynami klubowymi.

Za wszystkimi tymi dziewczynami stoi trudna i bolesna historia

U Weroniki Nowotny w wieku pięciu lat zdiagnozowano raka złośliwego kości. Wcześniej nigdy nie uprawiała sportu, a dzięki amp futbolowi ma dziś szansę, by pojechać do Kolumbii na mistrzostwa świata. – Cały ten okres, od kiedy zaczęłam trenować amp futbol, to fantastyczna przygoda, którą będę wspominać do końca życia. Mistrzostwa świata będą natomiast momentem, który powie nam, dokąd zaprowadziła nas ciężka praca i mnóstwo wyrzeczeń. Ja w pewnym momencie łączyłam treningi z pracą i studiami, co nie było proste – zaznacza. Dziś jest prawdziwym sportow-

cem, często pojawiając się również na treningach mistrzów Polski, drużyny Wisły Kraków.

Ożga urodziła się z niewykształconą do końca nogą. Brakowało kolana, kości piszczelowej i stawu skokowego. – Cały czas plan był taki, że tę nogę kiedyś naprawimy. Lekarze obiecywali wstawienie kolana i wydłużenie nogi. Przeszłam kilka operacji, ale w wieku 13 lat inny lekarz powiedział mi, że wstawienie kolana nie będzie możliwe. To był cios, bo do tej pory przy każdych urodzinach, gdy zdmuchiwałam świeczki, nie liczyłam na nową zabawkę, a na zdrową nogę. Wkrótce potem pojechaliśmy do Stanów Zjednoczonych, do jednego z lepszych lekarzy i on potwierdził, że nie uratujemy tej nogi i jedyną sensowną opcją jest amputacja. Rozplakałam się, ale jeszcze tego samego dnia stwierdziłam, że czas podjąć tę decyzję. Wróciłam do Polski i kazałam uciąć sobie nogę – relacjonuje.

Regularne zgrupowania kluczem do sukcesu

Kobieca reprezentacja raz w miesiącu spotyka się na zgrupowaniach, najczęściej w Warszawie. Ma też za sobą wspólne treningi z rodzącą się drużyną narodową Ukrainy. – Spotkanie z Ukrainkami pokazało nam, jaką drogę przeszliśmy przez te 1,5 roku – mówi Jolanta Ożga. –

Zobaczyliśmy w nich naszą drużynę z początkowego okresu. Poczuliśmy poczucie odpowiedzialności, bo z jednej strony chcieliśmy pokazać im, jak trenujemy, a z drugiej bałyśmy się, by ich nie zniechęcić. Musiały zmierzyć się z naszymi treningami i widać było, że nie jest to dla nich proste. Mam nadzieję, że się nie przeraziły i zmotywuje ich wizja nadchodzących mistrzostw świata – dodaje.

Przygotowania do mundialu nie będą łatwe ze względu na brak rywali, ale powstał już ich zarys. – Najlepsza nauka płynie z meczów. W ramach przyszłorocznego Amp Futbol Cup mamy zamiar zagrać z Angielkami. Wcześniej, bo ósmego marca, z okazji Międzynarodowego Dnia Kobiet, wybieramy się do Belgii, gdzie również chcemy zagrać mecz. Z Anglią lub drużyną mieszaną. Mam nadzieję, że uda się zorganizować jeszcze inne sparingi – zapowiada selekcjoner. – Zapoczątkowaliśmy w Polsce trend na kobiecy amp futbol i nagle okazało się, że dziewczyny też chcą grać w piłkę. Minęło 1,5 roku i mamy już oficjalne mistrzostwa świata. Tempo rozwoju tej dyscypliny jest wyjątkowe – zwraca uwagę.

Tu nie chodzi tylko o rywalizację, ale też społeczne znaczenie sportu. – To jest napęd dla wszystkich. By wstać z kanapy, wyjść z domu, zainwestować w siebie. Wziąć życie

i napędza do działania. Nigdy nie miałam problemu z pewnością siebie, ale teraz czuję się pod tym względem jeszcze lepiej. Poza tym poznałam mnóstwo osób, które zmagają się z podobnymi trudnościami co ja – dodaje Weronika Nowotny.

Skoro jesteśmy liderem światowego trendu to do Kolumbii na mistrzostwa udamy się w roli jednego z faworytów. – Jedziemy tam, by wygrać każdy kolejny mecz. Nie wyobrażam sobie, że powiem dziewczynom w szatni: „celem jest wyjście z grupy”. W takiej sytuacji nawet nie opłacałoby się wsiadać do samolotu. Tym bardziej, że nie cierpię latać. A jak już mamy lecieć na drugi koniec świata, to w konkretnym celu – kończy Skrzeczek.

Pod koniec roku amp futbolistki spotkały się w Warszawie na wspólnym zgrupowaniu z kadrą męską i juniorami. Było to ostatnie zgrupowanie w 2023 roku – nieco inne niż zazwyczaj, bowiem w planie jest rów-

nież świąteczny mecz męskiej kadry przeciwko sponsorom oraz partnerom Amp Futbol Polska, a także kolacja wigilijna. Po zgrupowaniu zawodniczki i zawodnicy będą mieli kilkadziesiąt dni na odpoczynek i ładowanie baterii, a od stycznia czeka ich powrót do treningów i koncentracja na jednym celu – mistrzostwach świata w Kolumbii w przypadku kobiet oraz mistrzostwa Europy we Francji w przypadku mężczyzn.

5. edycja

Plebiscytu Polskiego Komitetu Paraolimpijskich na Sportowca Roku Guttmany 2023

Poznaliśmy tegorocznych zwycięzców 5. edycji Plebiscytu Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego na Sportowca Roku Guttmany 2023. Statuetka projektu Andrzeja Renesa powędrowała do Macieja Lepiata. W pozostałych kategoriach nagrodzeni zostali: Trener Roku – Andrzej Ochal, Organizacja Sportowa Roku – Gorzowski Związek Sportu Niepełnosprawnych „START”, Wydarzenie Sportowe Roku – Mistrzostwa Europy w szermierce na wózkach, Drużyna Roku – Kadra Polski w Goalball U19.

Zwycięzców tegorocznej edycji wyłoniono w internetowym głosowaniu. Spośród 24 nominowanych najczęściej głosów otrzymał, trenujący skok wzwyż w GZSN START Gorzów, Maciej Lepiata.

„Pierwsze, co mi się nasuwa na myśl, stojąc tutaj przed państwem, to wspomnienia, jak kilka lat temu leżałem po ciężkiej kontuzji i nieudanej operacji, z zerwanym ścięgnem Achillesa w mojej jedynej zdrowej nodze. Chciałbym podziękować prezesowi Łukaszowi Szelidze, za to, że zadzwonił wtedy do mnie i powiedział: „Ty musisz być zdrowy, musisz skakać, robimy to, lecimy!”. Prawie rok ciężkiej rehabilitacji i udało się wrócić, udało się zdobyć medal na igrzyskach. W tym roku udało się po raz piąty zostać mistrzem świata w skoku wzwyż – mówił Maciej Lepiata, dziękując za wyróżnienie.

W kategorii Sportowiec Roku doceniono także Natalię Partykę, Emilię Babską, Kingę Drózdź, Barbarę Moskał, Różę Kozakowską, Witolda Skupienia, Patryka Chojnowskiego, Kamila Otowskiego oraz Marcina Czerwińskiego.

Tytuł Trenera Roku powędrował do Andrzeja Ochala, pod którego czujnym okiem do zawodów przygotowuje się polska kadra w paratenisie stołowym.

Wydarzeniem Sportowym

Roku okrzyknięto Mistrzostwa Europy w szermierce na wózkach, a tytuł Drużyny Roku trafił do Mistrzów Świata U19 – Kadry Polski w Goalball.

W tegorocznej edycji Plebiscytu przyznano także nagrody specjalne. Za Przyjaciela Sportu Paraolimpijskiego uznano Corrine Klajda, CEO Accord Group Polska. Nagroda Honorowa powędrowała z kolei do trenera polskich sztangistów Jerzego Mysłkowskiego. Tytuł Mecenasa Sportu Paraolimpijskiego przyznano spółce LUX MED, a Guttman dla Sportu Olimpijskiego trafił do Reprezentacji Polski w piłce siatkowej mężczyzn.

Wyjątkowa edycja Plebiscytu

W tym roku swój jubileusz obchodzi także Polski Komitet Paraolimpijski, który od 25 lat reprezentuje polskich sportowców z niepełnosprawnościami na arenie krajowej i międzynarodowej.

– Polski Komitet Paraolimpijski przez te lata stworzył potężny ślad w postaci wyników, medali, które możemy obserwować w liczbach. To plasuje nas na 9. miejscu w klasyfikacji generalnej medalowej wszechczasów. 25 lat temu nikt za bardzo nie kojarzył, czym są igrzyska paraolimpijskie, a dzisiaj mówiąc o tym wydarzeniu nikt nie jest zaskoczony. To sukces wszystkich nas i naszych

GUTTMANNY 2023
Maciej Lepiata

przyjaciół, którzy z nami współpracują. Chciałbym podziękować wszystkim zawodnikom, zawodniczkom i trenerom, którzy tworzą te wyniki,

kreują medale, dostarczają nam emocji sportowych. Bez tego nie moglibyśmy przeżywać tych pięknych chwil – powiedział prezes Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego Łukasz Szeliga podczas Gali Finałowej.

Wydarzenie jest współfinansowane ze środków Ministerstwa Sportu i Turystyki. Patronat honorowy nad Plebiscytem objął Minister Sportu i Turystyki. Partnerem Głównym był Totalizator Sportowy, a Sponsorem Statuetki – Orlen.

Z okazji jubileuszu 25-lecia Polskiego Komitetu Paraolimpijskiego, podczas uroczystej Gali Guttmany, uhonorowanych zostało także pięciu trenerów oraz dziesięcioro zawodniczek i zawodników.

Zadaniem Polskiego Komitetu Paraolimpijskich jest m.in. propagowanie wartości sportu paraolimpijskich, takich jak odwaga, determinacja, inspiracja i równość. PKPar ma ustawowy mandat do reprezentowania polskiego sportu na arenie międzynarodowej, a także zapewniania udziału polskich sportowców z niepełnosprawnościami w igrzyskach paraolimpijskich.

Jubileusz 25-lecia to doskonały moment, by wyróżnić najwybitniejszych spośród nich, a także uhonorować najlepszych szkoleniowców.

Znakomita forma

i kolejne złote medale Barbary Bieganowskiej Zajęc oraz Karoliny Kucharczyk

Za rok Igrzyska Paraolimpijskie w Paryżu, dlatego tegoroczne dwie imprezy dla lekkoatletów Międzynarodowej Federacji Virtus miały dać odpowiedź, w jakiej formie znajdują się reprezentantki Polski: **Barbara Bieganowska Zajęc** i **Karolina Kucharczyk**. Obie imprezy odbyły się we Francji. Najpierw w Vichy odbyły się Igrzyska Virtus Global Games, a potem Mistrzostwa Świata w Paryżu.

Z radością informujemy, że obie gwiazdy Związku Stowarzyszeń Sportowych „Sprawni Razem” znajdują w znakomitej formie. Podczas Global Games Kucharczyk zdobyła 3 złote medale: w biegu na 100 metrów przez płotki, w trójskoku i w koronnej konkurencji skoku w dal. Bieganowska Zajęc wygrała swoją konkurencję – bieg na 1500 m oraz, z koleżankami, sztafetę 4 x 400 metrów. W Paryżu obie wywalczyły złote medale. Barbara na 1500 metrów, a Karolina w skoku w dal, w konkurencjach które znajdują się w programie Igrzysk Paraolimpijskich w Paryżu.

Po powrocie z Francji była okazja porozmawiać z naszymi lekkoatletkami. Który medal sprawił Ci największą radość, pytamy Karolinę Kucharczyk?

– Ten złoty w Paryżu, bo w skoku w dal startowała odpowiednia liczba zawodniczek, co było warunkiem otrzymania stypendium w stu procentach. Teraz mam odpowiednie warunki, by przygotować się do swojego czwartego startu na Igrzyskach Paraolimpijskich. Mistrzostwa świata pokazały, że w skoku w dal nie bra-

kuje dobrych zawodniczek i trzeba być perfekcyjnie przygotowanym, by na paraolimpiadzie walczyć o medal.

Jestem rekordzistką świata, ale mój wynik w skoku w dal 6,24 m muszę jednak znacznie poprawić, by realnie myśleć w Paryżu o złotym medalu. Mam jednak pełne zaufanie do trenera Bogusława Jusiaka, z którym współpracuję od 19 lat, a który pomógł mi wywalczyć złote medale na igrzyskach paraolimpijskich w Londynie i Tokio oraz srebrny medal w Rio de Janeiro. Jeszcze w tym roku czeka nas dużo pracy. Z konieczności muszę trenować w Ośrodku Przygotowań Olimpijskich w Spale, gdzie są doskonałe warunki do odnowy biologicznej. Niestety, w Rawiczu nie mam takich warunków. Mojego już sześciolatniego synka Kacperka zapisałam na piłkę nożną, bo taki był jego wybór. Jak mnie nie

ma w domu, Kacperkiem opiekuje się narzeczony Marek lub rodzina.

Co dały królowej biegów średnich w Federacji Virtus mistrzostwa świata w Paryżu pytamy Barbarę Bieganowską Zajęc?

– Cieszę się z kolejnego złotego medalu i wywalczenia prawa startu na Igrzyskach Paraolimpijskich w Paryżu. Mam jednak pewien niedosyt; w biegu na 1500 metrów startowało zbyt mało zawodniczek i będę miała mniejsze stypendium niż Karolina.

Zdobyłaś wiele medali na mistrzostwach świata i Europy, 4 złote i 1 brązowy na czterech paraolimpiadach przed trzema laty mogłaś zakończyć karierę sportową i przejść na emeryturę sportową, która przysługuje każdemu medalistcie igrzysk olimpijskich i paraolimpijskich, a Ty nadal startujesz i wygrywasz?

– Nie jest tajemnicą, że bardzo lubię biegać i współzawodnictwo sportowe.

A wszystko zaczęło się przed 30 laty w szkole w Grodkowie, kiedy nauczyciel wf Janusz Korcala namówił mnie do startu w biegu przelajowym z okazji „Dnia Olimpijczyka” w Opolu. Od 20 lat moim trenerem jest Mariusz Żabiński i bardzo sobie cenię współpracę z tym znakomitym fachowcem.

Podziwiamy Basię i doceniamy w pełni jej wspaniałe sukcesy sportowe, życząc jednocześnie udanego startu na piątym igrzyskach paraolimpijskich i, oczywiście, medalu.

■ Rozmawiał Witold Kubicki

Z kraju i ze świata

Radosław Piesiewicz został wybrany na prezesa Polskiego Komitetu Olimpijskiego. Za jego kandydaturą opowiedziało się 138 delegatów, a 24 poparło prezesa Polskiego Związku Sumo Kewina Rozuma. Piesiewicz zastąpił na funkcji szefa polskiego ruchu olimpijskiego Andrzeja Kraśnickiego, który nie ubiegał się o reelekcję.

153 osoby zostały uhonorowane w Alei Gwiazd Sportu we Władysławowie

Założona w 2000 roku Aleja Gwiazd Sportu we Władysławowie jest pierwszym tego typu miejscem w Polsce poświęconym krajowym oraz zagranicznym sportowcom i trenerom. Znajduje się nieopodal bramy prowadzącej do Centralnego Ośrodka Sportu, gdzie od wielu lat do najważniejszych imprez przygotowują się biało-czerwoni sportowcy.

W 2023 roku odsłonięto gwiazdy: młociarza Pawła Fajdka, jego trenera mistrza olimpijskiego z Sydney Szymona Ziółkowskiego, biathlonistki Zofii Kiełpińskiej, a także czterech niezwykłych sportowców: olimpijczyka z Monachium 1972, żeglarza Zygryda Perlickiego oraz piłkarzy Janusza Kupcewicza, Włodzimierza Smolarka i Brazylijczyka Edsona Arantesa do Nascimento, znanego na całym świecie jako Pele.

Andrzej Kraśnicki nagrodzony Orderem Olimpijskim

Prezes PKOl w latach 2010–2023 udekorowany został podczas 141. sesji MKOl w Bombaju Orderem Olimpijskim. Jego sylwetkę przedstawiła książniczka Nora z Liechtensteinu, członek-delegat ds. protokołu. Order Olimpijski to najwyższe odznaczenie przyznawane przez MKOl. Prezydent MKOl Thomas Bach mówiąc, powiedział, że Andrzej

Kraśnicki jest niezwykle szanowanym działaczem przez sportowców, społeczność olimpijską, a także świat polityki, biznesu i kultury w Polsce.

Polska z 50 medalami na trzecim miejscu w tabeli 3. Igrzysk Europejskich Kraków Małopolska

Przed Polakami znaleźli się Włosi 100 (35-26-39), Hiszpania 57 (21-17-19), Ukraińcy 41 (21-12-8), Niemcy 63 (20-16-27) i Francuzi 62 (17-19-26). Na podium stanęli reprezentanci 41 krajów.

Bartłomiej Marszałek na 6. miejscu w MŚ motorowodnej Formuły 1

Bartłomiej Marszałek zawodnik Orlen Team, pierwszy i jedyny Polak w motorowodnej formule 1, zakończył sezon 2023 na 6. miejscu w klasyfikacji generalnej. Polak wygrał inauguracyjny wyścig cyklu w lutym w Indonezji, a kończący sezon dwóch wyścigach rozegranych w Szardży (Zjednoczone Emiraty Arabskie) zajął trzecie i dziewiąte miejsce. 22 punkty dały mu 6. lokatę przed mistrzem świata Amerykaninem Shaunem Torrente. Czempionem globu w 2023 roku został Szwed Jonas Andersson w Szardży.

Leonz Eder jednogłośnie wybrany na Prezidenta FISU, Marian Dymalski wiceprezydentem

Szwajcar Leonz Eder wybrany na Prezidenta Międzynarodowej Federacji Sportu Uniwersyteckiego (FISU) przez cztery lata będzie prezydentem Międzynarodowej Unii Sportu Studenckiego (FISU). W głosowaniu podczas 38. Zgromadzenia Ogólnego FISU w Genewie opowiedzieli się za nim wszyscy

uczestnicy zebrania. Funkcję pierwszego wiceprezydenta powierzono Brazylijczykowi Luciano Atayde da Costa Cabralowi natomiast wiceprezydentów Polakowi Marianowi Dymalskiemu, Jin Liu (Chiny), Penninahowi Kabenge (Uganda) oraz Verenie Burk (Niemcy). Delegaci spotkali się po raz pierwszy od 2019 roku i nakreślili kierunki działalności tej prężnej organizacji, w której Akademicki Związek Sportowy odgrywa czołową rolę na najbliższe lata.

Sukcesy młodych polskich szachistów w mistrzostwach świata.

Reprezentacja Polski wygrała klasyfikację drużynową mistrzostw świata juniorów, a **Jakub Seemann i Paweł Sowiński** okazali się najlepsi w swoich kategoriach wiekowych. W sumie biało-czerwoni wrócili z trzema medalami, srebro wywalczył także Jan Klimkowski. To najlepszy start Polaków w tej imprezie od lat.

Bramka Marcina Oleksoego uznana za „Bramkę Roku” w plebiscycie FIFA

Efektownym zagranem Oleksy popisał się 6 listopada 2022 roku dla Warty Poznań w spotkaniu PZU Ampf Futbol Ekstraklasy ze Stalą Rzeszów, pokonując bramkarza „nożycami”. Bramkę zadedykował Ewelinie, Tomkowi i Tosi, dzięki którym wstał po upadku, podniósł się i jest w tym miejscu co dzisiaj i strzelając tak piękne bramki.

Czesław Lang w gronie nagrodzonych z okazji 30-lecia TVP Polonia

2023 rok był wyjątkowy dla Tour de Pologne i Czesława Langa. 95 lat temu, w 1928 roku, kolarze po raz pierwszy wzięli udział w Tour de Pologne. 30 lat

temu za organizację wyścigu zaczął odpowiadać wicemistrz olimpijski z Moskwy 1980 Czesław Lang.

Dyrektor Tour de Pologne został nagrodzony za „godny podziwu sportowy talent oraz wieloletnie zaangażowanie w krzewienie idei kolarstwa, w kraju i poza jego granicami.

– Jestem wzruszony i dumny. Ta wyjątkowa nagroda jest nie tylko dla mnie, ale całego mojego zespołu, z którym przeszedłem długą drogę – powiedział Czesław Lang, który znalazł się w wąskim gronie nagrodzonych z okazji 30-lecia TVP Polonia.

Bilardzista Wojciech Szewczyk brązowym medalistą mistrzostw świata w konkurencji 8 bil

Wojciech Szewczyk zawodnik DaSo Team Dekada Sosnowiec zdobył w austriackim Klagenfurcie brązowy medal bilardowych mistrzostw świata w odmianie 8 bil. W pojedynku o brąz Polak przegrał z późniejszym mistrzem świata Amerykaninem Shane van Boeningiem 9:10. W czempionacie globu uczestniczyło 48 kobiet i 96 mężczyzn, w tym jednaścioro biało-czerwonych. Szewczyk ma w kolekcji, jako pierwszy Polak, także złoty medal MŚ w odmianie 10 bil.

Andrzej Wiśniewski na podium MŚ skuterów wodnych w Indonezji

W znakomitym stylu zakończył sezon w rywalizacji na skuterach wodnych Andrzej Wiśniewski, zajmując trzecie miejsce w Grand Prix Jeziora Toba w Indonezji. Polak w klasyfikacji generalnej mistrzostw świata zajął piąte miejsce w klasie skuterów siedzących Runabout GP1. Wiśniewski w ostatnim wyścigu tegorocznego sezonu zdeklasował rywali i wygrał prowadząc od samego startu. Dzięki temu ostatecznie, startując w barwach Black Shadows Power Team Ełk,

wywalczył w zamykającej sezon rundzie MŚ trzecie miejsce, a w klasyfikacji końcowej piąte.

Mistrzem świata został Francuz Francois Medori – 92 pkt, który wyprzedził swojego rodaka Jeremy’ego Pereza – 87 oraz reprezentanta Kuwejtu Yousefa Al Abdulrazzaqa – 76. Polak zgromadził 60 punktów.

Belgowie mistrzami świata dzieci z domów dziecka w piłce nożnej

21 drużyn stanęło na stadionie warszawskiej Legii do rywalizacji o tytuł mistrzów świata Dzieci z Domów Dziecka w piłce nożnej. W finale młodzi Belgowie pokonali Uzbekistan 1:0. Po brąz sięgnęli Polacy, wygrywając z Bośnią i Hercegowiną 6:3.

Zmarł wybitny dziennikarz sportowy Tadeusz Arpad Olszański

22 września, w wieku 94 lat, zmarł Tadeusz Arpad Olszański – wybitny dziennikarz sportowy, jeden z seniorów w tym gronie, sprawozdawca z sześciu igrzysk olimpijskich.

W 2021 roku Olszański uznany został przez Kapitułę Plebiscytu za najlepszego dziennikarza prasowego z okazji 100-lecia ukazywania się „Przeglądu Sportowego”. Absolwent Wydziału Dziennikarstwa UW w 1952 roku. Przez wiele lat kierował działem sportowym kultowego „Sztandaru Młodych”, był zastępcą redaktora naczelnego „Sportowca”, zastępcą redaktora naczelnego redakcji sportowej TVP, szefował także działowi olimpijskiemu wydawnictwa Krajowa Agencja Wydawnicza.

Zainicjowana przez niego na łamach „Sztandaru Młodych” w 1963 akcja dała początek szerzeniu na całym świecie

zasad fair Play. Otrzymał nagrodę Fair Play UNESCO za książkę napisaną z Janem Lisem „Czysta Gra”.

Benefis redaktora Kazimierza Przeździeckiego

Środowisko Klubu Dziennikarzy Sportowych, który w 2023 roku obchodził 65-rocznicę powstania, uhonorowało swojego seniora Kazimierza Przeździeckiego. Najstarszy polski dziennikarz sportowy przybył w doskonałej formie na benefis w Sali Fontany w krakowskim Klubie pod Gruszką. Okazja była znowu – 95. urodziny. W ten sposób zwykłe, cykliczne spotkanie byłych krakowskich PAP-owców w lokalu pod redakcją na ul. Basztowej przekształciło się w benefis. Kazimierz uhonorowany został pamiątkową paterą, na której wygrawerowano napis: „Drogiemu seniorowi Kazimierzowi Przeździeckiemu za zasługi dla polskiego sportu – Zarząd Klubu Dziennikarzy Sportowych”. Wiceprezes KDS Jerzy Jakobsche wręczył mu plaketę „Za zasługi

Pamiątkowa koszulka dla redaktora Kazimierza Przeździeckiego

dla dziennikarstwa sportowego” oraz koszulkę z napisem „Przeździecki 95”. Jubilat otrzymał także okolicznościowe podarunki od prezesa Zarządu Polskiej Agencji Prasowej Wojciecha Surmacza oraz od przyjaciół. Jubilat przygodę w Polskiej Agencji Prasowej rozpoczął w 1954 r. i kontynuował ją przez dobre 50 lat.

Witryna Księgarska

Kultura Fizyczna a Sztuka

W monografii znajdują się rozważania o charakterze teoretycznym i przeglądowym, ukazujące wielopłaszczyznowe związki i miejsca sztuki, a także jej wartości i funkcje w szeroko pojętej kulturze fizycznej z punktu widzenia socjologii, pedagogiki i filozofii. „Sztuka stanowi jedną z najważniejszych, jeśli nie najważniejszą dziedzinę kultury. Jest też pojęciem, które niekiedy trudno jednoznacznie zdefiniować, ponieważ zawsze może pojawić się dzieło/utwór, który

przez swoją specyfikę nie będzie mieścił się w przyjętej arbitralnie definicji” – napisali we wstępie do pracy zbiorowej „Kultura fizyczna i sztuka” wydanej przez Akademię Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie i Salezjańską Organizację Sportową Rzeczypospolitej Polskiej redaktorzy naukowcy publikacji Zbigniew Dziubiński oraz Arkadiusz Włodarczyk.

STEFAN SZCZEPŁEK „WARSZAWA IDZIE NA MECZ” Tom pierwszy i drugi

Gdzie znajdował się pierwszy stadion narodowy? W jaki sposób zdobyto pierwszego gola ligowego w Warszawie? Czy Józef Hen walczył z Szpaselem Rotholcem? Dlaczego trybuna stadionu Skry mają kształt podkowy? W jakich okolicznościach Amerykanin John Pennel pobił na Stadionie Dziesięciolecia rekord świata w skoku o tyczce? Na te wszystkie pytania czytelnik znajdzie odpowiedź w dwutomowej publikacji stworzonej przez dziennikarza sportowego Stefana Szczepłaka. Autor to pierwszy zdobywca nagrody Grand Press im. Bohdana Tomaszewskiego oraz dwukrotny laureat nagrody im. Dariusza Fikusa.

„ŻYCIE I TWÓRCZOŚĆ PROFESORA WŁODZIMIERZA STAROSTY”

Ta licząca ponad 600 stron, bogato ilustrowana publikacja przygotowana przez członków Międzynarodowego Stowarzyszenia Motoryki Sportowej stanowi podsumowanie długoletniej działalności uznanego na arenie międzynarodowej eksperta w zakresie teorii sportu i nauki o ruchu człowieka (antropokinezyjologii), a szczególnie kinezyjologii – prof. zw. dr hab. Włodzimierza Starosty. Jego dorobek naukowy obejmuje ponad 1 000 prac opublikowanych w 29 krajach świata, w tym 67 monografii i podręczników w pięciu językach. Ten niezwykle skromny człowiek, uprawiał dwadzieścia dyscyplin sportu, a w dwunastu był sklasyfikowanym zawodnikiem. Z jego inicjatywy w 1990 roku powstało stowarzyszenie – International Association of Sport Kinetics (IASK), którego został prezydentem aż do 2022 roku. Do IASK należy ponad 600 wybitnych naukowców z 69 krajów Europy, Ameryki, Azji, Afryki i Australii.

KRZYSZTOF OLESZCZYK „BIGOS HULTAJSKI, CZYLI VADEMECUM SZARADZISTY”

Książka przedstawia dziwności słowne i literowe, szaradziarskie rekordy, ciekawostki geograficzne, historyczne, mitologiczne i religijne, a także ciekawostki z życia wybitnych osób i oryginalne stare druki. Nie brak w niej anegdot, wierszy i obrazów, tajemnych pism i niesamowitych zabaw graficznych. „Zawartość książki jest wynikiem wielu wyborów. Różnorakie dziwności, ciekawe tematy, zagadki, zadania szaradziarskie, osobiste wspomnienia z sześćdziesięciu lat życia enigmatologa, muszą poczekać na kolejną okazję” – zapowiedział autor.

Sławomir Nitras

nowym ministrem sportu i turystyki

W 1998 ukończył studia w zakresie politologii na Wydziale Humanistycznym Uniwersytetu Szczecińskiego. W latach 1997–1998 pracował jako asystent w Instytucie Politologii i Filozofii US. Od 1998 do 1999 był dyrektorem gabinetu Wojewody Koszalińskiego. W latach 1999–2002 zasiadał w zarządzie Koszalińskich Kopalni Surowców Mineralnych „Kruszywa Koszalin” S.A. Kolejne trzy lata zajmował się prowadzeniem prywatnej działalności gospodarczej.

W 2001 przystąpił do Platformy Obywatelskiej – w okresie 2006–2010 zasiadał w zarządzie krajowym tej partii i był jej wiceprzewodniczącym w regionie zachodniopomorskim, ponadto od grudnia 2003 do października 2013 przewodniczył PO w Szczecinie.

W wyborach parlamentarnych w 2005 i 2007 uzyskiwał mandat poselski w okręgu szczecińskim na Sejm V i VI kadencji jako kandydat PO. Dwa lata później został wybrany na posła do Parlamentu Europejskiego w okręgu gorzowskim. W 2015 roku uzyskał mandat posła VIII kadencji. Został również przewodniczącym Delegacji

Sejmu i Senatu RP do Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE. W Sejmie VIII kadencji został członkiem Komisji Spraw Zagranicznych, pracował też w Komisji Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. W marcu 2018 został ogłoszony wspólnym kandydatem Platformy Obywatelskiej i Nowoczesnej na urząd prezydenta Szczecina w wyborach samorządowych w 2018 roku. W wyborach parlamentarnych w 2019 roku kandydował do Sejmu z ramienia Koalicji Obywatelskiej. Uzyskał mandat posła IX kadencji, otrzymując 78 513 głosów, co było najlepszym wynikiem indywidualnym w okręgu. Przed wyborami parlamentarnymi w 2023 roku był koordynatorem akcji Obywatelskiej Kontroli Wyborów, do której zapisało się ponad 60 tysięcy osób. W tych samych wyborach został ponownie wybrany na posła, zdobywając 90 720 głosów. W Sejmie X kadencji zasiadł w Komisji Spraw Zagranicznych.

Powołany w skład Rady Ministrów 12 grudnia 2023 roku. Zaprzysiężony przez Prezydenta na stanowisko Ministra Sportu i Turystyki 13 grudnia 2023 roku.

MINISTERSTWO SPORTU I TURYSTYKI

– niezbędne numery telefoniczne

Ministerstwo Sportu i Turystyki

00-082 Warszawa
ul. Senatorska 14
Tel: 22 244 32 64
www.gov.pl/web/sport

Kierownictwo ministerstwa

Sławomir Nitras
Minister Sportu i Turystyki

Biuro ministra

Tel. 22 244 31 51

Biuro dyrektora generalnego

Tel. 22 244 31 18
bg@msit.gov.pl

Biuro komunikacji

Kontakt dla mediów
biuroprasowe@msit.gov.pl

Departament Nowych Technologii

w Sporcie i Informatyki
dnt@msit.gov.pl
tel. 22 344 31 49

Departament Współpracy

Międzynarodowej
dwm@msit.gov.pl
tel. 22 244 73 77

Departament Sportu Wyczynowego

dsw@msit.gov.pl
tel. 22 244 31 46

Departament Sportu dla Wszystkich

dyrektor Dariusz Buza
ds@msit.gov.pl
tel. 22 244 31 03

Departament Turystyki

dyrektor Dominik Borek
dt@msit.gov.pl
tel. 22 411 97 97

Departament Infrastruktury Sportowej

dyrektor Marcin Żyłowski
dis@msit.gov.pl
tel. 22 244 31 37

Departament Prawny

dp@msit.gov.pl
tel. 22 244 31 49

Departament Kontroli

dkn@msit.gov.pl
tel. 22 244 31 49

Departament Ekonomiczno-Finansowy

def@msit.gov.pl
tel. 22 244 31 39

Infolinia dla obywatela

+48 22 250 01 38
Czynna w dni robocze 8:15–16:15

Członkowie zwyczajni KFSdW

Federacja Sportowa „Energetyk”
02-001 Warszawa, Al. Jerozolimskie 91, lok. 512
tel. 22 629 40 76, (+48) 605 265 617
sekretariat@fsenergetyk.com
www.fsenergetyk.com

Krajowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe
01-220 Warszawa, ul. Krzyżanowskiego 46a
tel. 22 631 99 19, 22 631 99 20, 22 631 77 07
lzs@lzs.pl
www.lzs.pl

Liga Obrony Kraju
00-791 Warszawa, ul. Chocimska 14
tel. 22 849 34 51, faks 22 849 35 95
sekretariat.zg.warszawa@lok.org.pl
http://lok.org.pl

Polski Związek Lekkiej Atletyki Masters
87-100 Toruń, ul. gen. Józefa Bema 23/29
tel. (+48) 606 197 969
biuro@pzlam.pl; ela-ry@o2.pl
www.pzlam.pl

Polskie Towarzystwo Ringo
01-494 Warszawa, ul. Wrocławska 16 m 39
tel. 22 638 87 15
info@ringo.org.pl
www.ringo.org.pl

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze
00-075 Warszawa, ul. Senatorska 11
tel. 22 826 57 35, 22 826 25 05
poczta@pttk.pl
www.pttk.pl

Salezjańska Organizacja Sportowa RP
03-775 Warszawa, ul. Kawęczyńska 53
tel./faks 22 670 06 55, 22 518 61 00 w. 126
salosrp@salosrp.pl
www.salosrp.pl

Stowarzyszenie Kulturalno-Turystyczne „Sekstant”
04-464 Warszawa, ul. Chełmżyńska 180
tel. (+48) 508 019 723
sekstant.zagle@gmail.com
www.sekstant.zagle.pl

Stowarzyszenie Młodych Wielkopolan
62-200 Gniezno, ul. Chrobrego 40/41
tel. 61 426 33 29
smw-gniezno@wp.pl
www.smw.info.pl

Szkolny Związek Sportowy
03-134 Warszawa, ul. Ciołkosza 1/29
tel. +48 669 689 412 - dział księgowo-finansowy
tel. +48 601 662 661 - dział sportowo-organizacyjny
zgszs.warszawa@wp.pl
www.szs.pl

Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej
01-829 Warszawa, al. Zjednoczenia 25, lok. 12a
tel. (+48) 604 971 444
zgtkkf@wp.pl
http://zgtkkf.com.pl

Towarzystwo Kultury Fizycznej „Budowlani”
02-237 Warszawa, ul. Instalatorów 7
tel. 22 846 49 42, (+48) 602 353 584

Towarzystwo Miłośników Gier Umysłowych
02-101 Warszawa, ul. Grójecka 99/16
tel. (+48) 600 727 357
cezary-dominiczak@wp.pl
www.tmgu.pl

Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
00-325 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 6
tel. 22 826 08 74, 22 827 78 44, (+48) 500 414 547
tpd-zg@tpdzg.org.pl
https://zg.tpd.org.pl

1. Benefis redaktora Kazimierza Przeździeckiego
2. Sejmik SKF

3. Zespół Mażorettek „Seniorita”, z województwa opolskiego.
4. Bieg Niechana

